

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej

MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE

*„Ewaluacja projektu systemowego PUP w Nowym Mieście Lubawskim
w 2010 roku”*

*Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Olsztyn, grudzień 2010

Raport został opracowany przez Zespół Badawczy w składzie:

Maciej Felski

Kierownik Badań

Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie

.....

Dorota Łutowicz-Głowacka

Zastępca Kierownika Badań

Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie

.....

Dariusz Koszuba

Badacz

Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie

.....

Maciej Soroka

Badacz

Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej w Olsztynie

.....

PODSUMOWANIE

Badania ewaluacyjne dostarczyć mogą informacji dotyczących efektów realizowanego projektu, szans i zagrożeń z nimi związanych, celowości przyjętych procedur czy też poziomu satysfakcji ich uczestników. Istotny jest również stan komunikacji wewnątrz instytucji, jak też poza nią. Stały monitoring realizowanych projektów pozwala również zestawić faktyczne wyniki projektu z założeniami przyjętymi przed jego wdrożeniem, a także wskazać poziom sprawności nadzoru i zarządzania.

W przypadku projektu systemowego „Moja szansa na zatrudnienie” należy stwierdzić, że po analizie wyników badań jawi się on w zdecydowanie korzystnym świetle. Celem, jaki postawił sobie zespół ewaluacyjny, było szczegółowe zbadanie aspektów jego realizacji w ramach głównych sfer, zdiagnozowanie mocnych i słabych stron w oparciu o zebrany materiał, a przede wszystkim – zaproponowanie rozwiązań adekwatnych do napotkanych problemów.

Projekt znakomicie spełniał założenia, osiągał wysokie wartości wskaźników, a harmonogram realizacji i wykorzystanie środków przebiegało zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie. Ponadto został on wysoce pozytywnie oceniony przez BO.

Zebrany materiał dostarczył również informacji na temat napotkanych trudności oraz negatywnych sygnałów przekazywanych przez samych uczestników projektu. Zebranie danych o problemach miało ogromne znaczenie z dwóch głównych powodów. Po pierwsze: pozwoliło jasno określić czynniki generujące owe trudności oraz wyodrębnić poziomy, na jakich występują.

Zastosowane w projekcie systemowym formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych wpływają na stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości na lokalnym rynku. Środki na podjęcie działalności gospodarczej umożliwiają nie tylko samozatrudnienie osoby bezrobotnej, ale także w przyszłości, w przypadku rozwoju firmy, zatrudnienie dodatkowych osób, co jest niezwykle istotne z punktu minimalizacji bezrobocia.

Wysoka trwałość efektów projektu wskazuje na istotne znaczenie aktywizacji zawodowej realizowanej w ramach projektu systemowego. Wsparcie tego typu powinno być kontynuowane w kolejnych latach.

Najważniejsze rekomendacje wynikające z realizacji projektu systemowego „Moja szansa na zatrudnienie”:

- Proponuje się wnikliwe monitorowanie otoczenia instytucjonalno-prawnego realizowanych projektów systemowych, tak, aby z wyprzedzeniem sygnalizować Beneficjentom problemy, jakie mogą się pojawić w związku z przewidywanymi zmianami prawnymi. Zaleca się w tym celu cykliczne spotkania, których celem miałyby być wyjaśnianie niejasności;
- Grupy w szczególnej sytuacji na rynku pracy m. in. objąć kompleksowymi i intensywnymi formami wsparcia w trakcie trwania projektu. Należy monitorować ich sytuację rynkową po zakończeniu wsparcia;
- Monitorować efekty wsparcia po zakończonym projekcie. Proponuje się spotkania z urzędnikami, doradcami zawodowymi, celem diagnozowania potrzeb i problemów.

STRESZCZENIE

Ewaluacja to forma badania efektywności projektów i programów finansowanych ze środków publicznych. Jest ona integralną częścią procesu zarządzania programami społeczno-gospodarczymi Unii Europejskiej. Według definicji Komisji Europejskiej, ewaluacja to określenie wartości polityki, programu lub projektu w odniesieniu do wcześniej zdefiniowanych kryteriów i w oparciu o odpowiednie informacje. Jej głównym celem jest zwiększanie skuteczności i efektywności interwencji, zarówno pod kątem pozytywnych efektów programu (bądź projektu), jak i zwiększania przejrzystości podejmowanych działań.

Celem ewaluacji może być z jednej strony zwiększanie wiedzy na temat programu czy projektu (poznanie mechanizmów, sukcesów, porażek), z drugiej strony jej wyniki wykorzystać można do podejmowania decyzji zwiększających efektywność i skuteczność realizowanych programów (projektów).

Oceny ewaluacyjnej dokonuje się w oparciu o określone kryteria:

- skuteczności (effectiveness), czyli kontrola osiągnięcia przewidywanych rezultatów;
- efektywności (efficiency) – to porównanie zasobów zaangażowanych w realizację programu (bądź projektu) z rzeczywistymi osiągnięciami;
- odpowiedniości (relevance) – ocena zgodności celów programu z potrzebami sektora czy regionu;
- użyteczności (utility) – polegająca na porównaniu potrzeb sektora z osiągnięciami danego programu;
- trwałości (sustainability) – polega na określeniu trwałości efektów programu w perspektywie długoterminowej;

Przedmiotem zamówienia było wykonanie badania ewaluacyjnego w zakresie oceny trwałości i skuteczności działań przewidzianych w projekcie systemowym „Moja szansa na zatrudnienie” realizowanego w ramach Poddziałania 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Mieście Lubawskim.

Badanie ewaluacyjne wykazało, iż projekt systemowy „Moja szansa na zatrudnienie” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Poddziałanie 6.1.3 Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim jest projektem wdrażanym zgodnie z założeniami sformułowanymi w dokumentach programowych POKL, jak również w lokalnych programach promocji zatrudnienia. Działania prowadzone w ramach projektu przyczyniają się w wysokim stopniu do realizacji założeń wynikających z ww. dokumentów.

Realizowany projekt nie należy do projektów prostych. Czynnikiem ryzyka jest liczba Beneficjentów Ostatecznych, zróżnicowanie form wsparcia oraz rozdysponowywanie publicznych środków finansowych. Kolejną trudnością wynikającą ze specyfiki obszaru, w ramach którego projekt jest prowadzony, jest poruszanie się w gąszczu przepisów prawnych, często zmieniających się, modyfikowanych i aktualizowanych.

Grupa docelowa projektu jest grupą trudną. Negatywne nastawienie do urzędników PUP w Nowym Mieście Lubawskim czy roszczeniowa postawa to tylko niektóre problemy, z jakimi muszą się zmagać urzędnicy realizujący projekt. Pomimo wskazanych trudności projekt jest realizowany zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie i przyjętym harmonogramem. Badanie wskazuje ponadto na wysoką jakość oferowanych w ramach projektu form wsparcia, na podstawie kryteriów ich użyteczności i skuteczności.

Badanie wykazało, iż projekt w bardzo wysokim stopniu spełnia oczekiwania jego uczestników. W ramach wywiadów telefonicznych 97 na 116 (83,62%) badanych stwierdziło, że projekt nie miał słabych punktów. 64 uczestników (55,17%) zadeklarowało poprawę własnej sytuacji w stosunku do tej przed udziałem w projekcie. Zdaniem respondentów najbardziej skutecznym instrumentem była jednorazowa dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Badanie potwierdza wysoką motywację uczestników do podnoszenia kwalifikacji w ramach projektu i do podejmowania działań aktywizacyjnych na rynku pracy. W trakcie uczestnictwa w projekcie BO deklarowali wzrost własnych kwalifikacji i umiejętności (36 osób), zwiększenie wiary we własne możliwości (12 osób) oraz możliwość nawiązania kontaktów z pracodawcami (26 osób).

Na uwagę zasługuje efektywność udzielonych form wsparcia w ramach projektu, gdyż, aż 63% uczestników pracuje lub prowadzi własną firmę.

Działania realizowane w projekcie przyczyniają się do osiągania celów Działania 6.1.3 i Priorytetu VI PO KL. Zastosowane w projekcie instrumenty rynku pracy skoncentrowane były na kreowaniu nowych miejsc pracy, podniesieniu aktywności zawodowej, oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych. Szczególny nacisk położony został na udział w projekcie grupy osób, do których odnoszą się cele szczegółowe Priorytetu VI:

- osoby młode (do 25 roku życia),
- osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (osoby długotrwale bezrobotne, osoby bezrobotne zamieszkujące na obszarach wiejskich),
- osoby starsze (powyżej 50 roku życia).

Aby w kolejnych latach realizacji, projekt systemowy w zakresie swoich działań nadal odpowiadał na problemy lokalnego rynku pracy należy zadbać, aby był spójny z podejmowanymi działaniami na rzecz zatrudnienia. Jednocześnie należy kłaść nacisk na współpracę z firmami, które po odbyciu stażu wyrażą wolę zatrudnienia. Dzięki temu skuteczność staży może być większa niż obecnie. Należałoby unikać pracodawców, których celem jest wyłącznie pozyskanie taniej siły roboczej na okres trwania stażu.

Istotne jest, aby przeprowadzać diagnozę potrzeb i problemów na lokalnym rynku pracy oraz występujących podczas realizacji projektu. Proponuje się spotkania z urzędnikami, doradcami zawodowymi, pośrednikami pracy.

SPIS TREŚCI

PODSUMOWANIE	2
SPIS TREŚCI	8
WPROWADZENIE	9
METODOLOGIA BADAŃ	12
ZAKRES PROJEKTU	19
OPIS WYNIKÓW	21
STOPIEN OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW PROJEKTU.....	48
WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	49
Aneks 1. Wzór ankiety do wywiadu telefonicznego (CATI).....	57
Aneks 2. Scenariusz wywiadu indywidualnego z osobą do kontaktów roboczych.....	64
Aneks 3. Zestawienie wyników CATI	66
Załącznik 4. Transkrypcja wywiadu	70

WPROWADZENIE

PRZEDMIOT BADAŃ:

Przedmiotem zamówienia było wykonanie badania ewaluacyjnego w zakresie oceny trwałości i skuteczności działań przewidzianych w projekcie systemowym „Moja szansa na zatrudnienie” realizowanego w ramach Poddziałania 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz pozyskanie kompleksowej wiedzy na temat sposobu zarządzania i wdrażania projektu (problemów, oczekiwań i potrzeb beneficjentów systemowych), a także użyteczności i trwałości zaprojektowanych działań z punktu widzenia uczestników projektu w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Mieście Lubawskim.

W ramach badania przeprowadzono analizę ilościową i jakościową działań skierowanych do osób bezrobotnych w tym w szczególności wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 69, poz. 415, z późn. zm., tj. osób poniżej 25 roku życia, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych, osób powyżej 50 roku życia oraz osób bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego w ramach projektu.

Grupę docelową projektu stanowią osoby zarejestrowane w PUP jako bezrobotne, w tym w szczególności osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, wymienione m. in. w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.).

CELE BADANIA:

Celem głównym badania jest ocena jakości projektu oraz wpływu działań podejmowanych w ramach tego projektu na podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia jego uczestników.

Celami szczegółowymi badania są:

- 1) ocena stopnia, w jakim cele projektu odpowiadają problemom lokalnego rynku pracy;
- 2) ocena stopnia realizacji zamierzonych celów projektu, ocena sposobu zarządzania projektem oraz jego wdrażania, stopnia jakości współpracy z lokalnymi instytucjami, zaangażowanymi w realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013;
- 3) identyfikacja barier i problemów związanych z realizacją projektu systemowego (w tym tych związanych z zarządzaniem projektem i jego wdrażaniem);
- 4) ocena sposobu doboru instrumentów i usług rynku pracy pod kątem ich adekwatności do celów projektu;
- 5) ocena użyteczności oferowanego wsparcia z punktu widzenia uczestników projektu;
- 6) ocena trwałości działań podejmowanych w projekcie w okresie co najmniej 6 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie przez uczestników.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polska, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą:

- uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy;
- rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy.

Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, Program koncentruje wsparcie na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli i wdrażaniem zasady dobrego rządzenia.

Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia, w tym osób biernych zawodowo stanowi podstawowe wyzwanie dla polityki zatrudnieniowej państwa, szczególnie w kontekście dokonujących się przemian społecznych, gospodarczych i demograficznych, które wpływają na strukturę rynku pracy.

Jednocześnie, ze względu na terytorialne zróżnicowanie poziomu bezrobocia, a także lepszą możliwość rozpoznania specyficznych problemów występujących w wymiarze lokalnym i regionalnym, pomoc kierowana do osób bezrobotnych i biernych zawodowo jest realizowana przede wszystkim na poziomie regionu, przy jednoczesnej współpracy i zaangażowaniu szerokiego grona podmiotów działających na rzecz aktywizacji zawodowej w skali regionalnej.

Priorytet VI PO KL Rynek pracy otwarty dla wszystkich koncentruje się przede wszystkim na wybranych grupach docelowych, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. Grupy te obejmują m.in. osoby młode (do dwudziestego piątego roku życia), które nie posiadają doświadczeń zawodowych oraz kwalifikacji koniecznych do znalezienia zatrudnienia, kobiet (w tym zwłaszcza matek samotnie wychowujących dzieci), osób starszych (po czterdziestym piątym roku życia), mających trudności z dostosowaniem się do wymogów modernizującej się gospodarki, a także osób niepełnosprawnych, poszukujących zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Ponadto, wsparcie w ramach Priorytetu będzie adresowane do osób długotrwale bezrobotnych, których reintegracja z rynkiem pracy jest z reguły najbardziej czasochłonna i wymaga zastosowania różnorodnych instrumentów aktywizacyjnych. Istotnym problemem polskiego rynku pracy jest również występowanie bezrobocia ukrytego, które w największym stopniu dotyka mieszkańców obszarów wiejskich. Konieczne jest zatem tworzenie warunków dla zatrudnienia w sektorze pozarolniczym, a także dostarczenie zachęt dla poszukiwania pracy poza rolnictwem.

W ramach Priorytetu VI duży nacisk zostanie położony na podnoszenie jakości usług świadczonych na rzecz osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w tym zwłaszcza na wczesną identyfikację potrzeb klientów instytucji rynku pracy oraz diagnozowanie możliwości ich rozwoju zawodowego, a także na zwiększenie dostępności usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego, które odgrywają kluczową rolę w początkowym okresie pozostawania bez zatrudnienia. Ważnym elementem wsparcia w ramach Priorytetu będzie również tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, obejmujące m.in. działania na rzecz dalszego doskonalenia, bądź zmiany kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, kursów i praktyk oraz możliwości zdobycia doświadczeń zawodowych w miejscu pracy. Pomoc będzie koncentrowała się również na rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, obejmując m.in. doradztwo, szkolenia oraz usługi finansowo – prawne adresowane do osób pragnących rozpocząć własną działalność gospodarczą.

W ramach Poddziałania 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych realizowane są przez Powiatowe Urzędy Pracy projekty systemowe. Grupami docelowymi interwencji są osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, w tym w szczególności osoby mające trudności w aktywnym uczestnictwie w rynku pracy.

METODOLOGIA BADAŃ

W celu precyzyjnego określenia przedmiotu badania, został on podzielony na dwie podstawowe strefy badawcze, do których przyporządkowano założone cele badania:

- Strefa I – Wdrażanie i zarządzanie projektem systemowym;
- Strefa II – Celowość i użyteczność wsparcia;

Strefa I – Wdrażanie i zarządzanie projektami systemowymi

Cele badania w ramach Strefy I:

- ocena stopnia realizacji zamierzonych celów projektu, ocena sposobu zarządzania projektem oraz jego wdrażania, stopnia jakości współpracy z lokalnymi instytucjami, zaangażowanymi w realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013;
- identyfikacja barier i problemów związanych z realizacją projektów systemowych.

Strefa II – Celowość i użyteczność wsparcia

Cele badania w ramach Strefy II:

- ocena użyteczności oferowanego wsparcia z punktu widzenia uczestników projektów;
- ocena trwałości działań podejmowanych w projekcie w okresie co najmniej 6 miesięcy od zakończenia przez uczestników udziału w projekcie.

Przedstawione wyżej obszary zostały zbadane za pomocą następujących technik badawczych:

- analiza danych zastanych;
- anonimowa ankieta telefoniczna wspomagana komputerowo;
- indywidualny wywiad pogłębiony.

Analiza danych zastanych została przeprowadzona na podstawie dokumentacji przekazanej przez Beneficjenta:

- a) dokumentacja projektu systemowego, zrealizowanego przez PUP w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL w roku 2008 i 2009 (zarówno dokumentacja finansowa, jak i rzeczowa – wnioski o dofinansowanie, wnioski o płatność);
- b) zapisy dokumentów programowych PO KL:
 - „Program Operacyjny Kapitał Ludzki”;
 - „Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL”;
 - „Projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”.
- c) zapisy programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, zgodnie z art. 9, ust 1. pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.);
- d) dane pozyskane z rejestru PUP na temat sytuacji na rynku pracy, w jakiej znajdują się uczestnicy projektu systemowego, którzy zakończyli udział w projekcie.

Pierwszym etapem badania była analiza danych zastanych. Analiza danych zastanych przeprowadzona została przez zespół ewaluatorów w siedzibie Zamawiającego. Kolejnym etapem badania był wywiad indywidualny z określoną we wniosku o dofinansowanie projektu systemowego jako osoba do kontaktów roboczych. Wywiad z osobą ds. kontaktów roboczych przeprowadzony został w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim

Po nim przeprowadzone zostały badania kwestionariuszowe (CATI), dzięki którym uzyskano dane ilościowe pozwalające na uogólnianie wyników. Zgodnie z założeniami, zostały przeprowadzone anonimowe wywiady telefoniczne (CATI) z uczestnikami projektu, którzy zakończyli swój udział w projekcie w 2009 roku, co najmniej 6 m-cy przed udziałem w badaniu.

Na podstawie badań w pierwszej części ustalono istotne fakty, kategorie, zależności i wymiary związane z analizowaną problematyką. Istotą przedstawionego schematu koncepcji jest komplementarność metod badawczych. Wnioski płynące z wcześniejszych etapów badania pozwoliły na uzyskanie bardziej trafnych danych na kolejnych etapach analizy. Dzięki temu możliwe było uzyskanie stałej, pogłębionej i rozszerzonej wiedzy o badanym projekcie.

Opisana powyżej koncepcja badawcza pozwoliła uzyskać dane niezbędne do osiągnięcia wskazanych przez Zamawiającego celów badania.

W badaniu uwzględniono następujące kryteria ewaluacyjne:

1. **Trafność (adekwatność)** – rozumiana jako ocena sposobu doboru zastosowanych w projektach systemowych instrumentów pod kątem realizacji celów projektów systemowych PUP, celu Działania 6.1 PO KL, celów szczegółowych Priorytetu VI PO KL, celu szczegółowego nr 1 PO KL), a także ocena związku pomiędzy zdefiniowanymi celami, a istniejącymi problemami społeczno-gospodarczymi, które mają zostać rozwiązane dzięki interwencji EFS;
2. **Skuteczność** – rozumiana jako stopień, w jakim wdrażane w projektach działania, poprzez wykorzystane instrumenty rynku pracy, przyczyniają się do realizacji celów projektów systemowych PUP, celu Działania 6.1, celów szczegółowych Priorytetu VI, celu szczegółowego nr 1 PO KL – czyli, w jakim stopniu zakładane cele projektu zostały zrealizowane;
3. **Użyteczność** – rozumiana jako wpływ zaoferowanego wsparcia na poprawę sytuacji uczestników na rynku pracy, a także ocena czy zmiany wywołane realizacją projektu są korzystne z punktu widzenia jego uczestników i do jakiego stopnia oddziaływanie projektów odpowiada potrzebom grupy docelowej;
4. **Trwałość** – rozumiana jako użyteczność w dłuższym okresie czasu, a więc ocena czy i w jakim stopniu zmiany sytuacji zawodowej uczestników projektów, wywołane oddziaływaniem projektu są zauważalne w okresie co najmniej 6 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie.

W tabeli 1 przedstawiono pytania badawcze, które użyto w trakcie ewaluacji.

Tabela 1. Pytania badawcze

Lp.	Pytanie ewaluacyjne	Kryterium ewaluacyjne	Proponowana metoda / technika badawcza
1.	W jakim stopniu realizowane w projektach systemowych działania przyczyniają się do realizacji celów i wskaźników Poddziałania 6.1.3 oraz Działania 6.1 i Priorytetu VI PO KL? Czy są zgodne z programami promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy, (zgodnie z art. 9, ust 1. pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)?	trafność (adekwatność)	analiza danych zastanych (desk research)
2.	Które instrumenty rynku pracy, stosowane w projektach systemowych są najbardziej skuteczne (najlepiej przyczyniają się do realizacji celów, rezultatów i wskaźników projektów)?	Skuteczność	IDI, analiza danych zastanych (desk research)
3.	Jakiego rodzaju problemów doświadczają beneficjenci systemowi w trakcie realizacji projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL?	Skuteczność	IDI
4.	Jakie działania podejmują PUP w celu rozwiązania pojawiających się problemów? Z kim się kontaktują? Jakie metody i sposoby wykorzystują w celu rozwiązania problemów? Gdzie poszukują informacji? Od kogo uzyskują ewentualną pomoc?	Skuteczność	IDI
5.	Jakie są potrzeby i oczekiwania uczestników projektów systemowych?	Użyteczność	CATI, analiza danych zastanych (desk research)
6.	W jakim stopniu projekty systemowe w Poddziałaniu 6.1.3 PO KL są skutecznie zarządzane?	Skuteczność	IDI, analiza danych zastanych (desk research)
7.	Jak beneficjenci systemowi realizujący projekty w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL oceniają współpracę przy realizacji projektu z innymi instytucjami lokalnymi, organizacjami pozarządowymi, a także IP/IP2 PO KL?	Skuteczność	IDI
8.	Czy i w jakim zakresie wsparcie udzielone uczestnikom w ramach projektów systemowych w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL przyczyniło się do zmiany ich statusu na rynku pracy (uzyskali niezbędne kwalifikacje zawodowe, znaleźli i zdobyli zatrudnienie, podjęli dalsze kształcenie lub szkolenie w celu	użyteczność	analiza danych zastanych (desk research),CATI

	znalezienia pracy)?		
9.	W jakim obszarze uczestnicy projektu odczuwają największe zmiany własnej sytuacji społeczno-zawodowej? Co dokładnie osiągnęli dzięki udziałowi w projekcie systemowym? Jak uczestnicy oceniają uzyskane wsparcie?	użyteczność	CATI, analiza danych zastanych (desk research)
10.	Dzięki zastosowaniu jakich instrumentów rynku pracy wsparcie udzielone w ramach projektu przyczyniło się do zmiany sytuacji społeczno-zawodowej uczestników projektu?	Użyteczność	CATI
11.	Czy wsparcie uzyskane w ramach projektu minimum 6 miesięcy wcześniej jest nadal odczuwalne? Czy wg uczestników efekty wsparcia są trwałe (czy utrzymali zdobyte dzięki wsparciu projektowemu miejsca zatrudnienia, czy uzyskane kwalifikacje zawodowe są przez nich wykorzystywane w aktualnej pracy)?	trwałość	CATI, analiza danych zastanych (desk research) – SI PULS

Tabela 2. Metody badawcze wraz z uzasadnieniem oraz źródłem danych

	Uzasadnienie	Źródła
Indywidualne wywiady pogłębione (IDI)	<p>Indywidualne wywiady pogłębione (individual in-depth interview IDI) są metodą jakościową, która pozwala na zebranie pełnego, pogłębionego materiału od respondentów. Podstawę metody stanowi pogłębiona rozmowa z jednym respondentem.</p> <p>Dane z wywiadów będą pomocne w interpretacji danych zebranych podczas telefonicznych wywiadów kwestionariuszowych CATI (które dostarczą danych ilościowych i jakościowych) oraz posłużą formułowaniu wniosków na temat trudności związanych z realizowanym projektem</p>	<p>Wywiad indywidualny (IDI) z osobą do kontaktów roboczych, określoną we wniosku o dofinansowanie projektu systemowego realizowanego w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL</p>
Telefoniczne wywiady kwestionariuszowe (CATI)	<p>CATI (Computer Assisted Telephone Interviewing)</p> <p>Wywiady telefoniczne pozwolą efektywnie wykorzystać środki przeznaczone na badanie. Technika ta:</p> <ul style="list-style-type: none"> – daje możliwość pozyskania niezbędnych informacji zgodnie z założeniami badawczymi; – gwarantuje wysoki stopień realizacji próby; <p>Podstawową zaletą pozostaje jednak wysoki stopień kontroli badacza nad jakością prowadzonego wywiadu (w tym: możliwość szybkiego udzielania wskazówek ankietantom, eliminacja problemu nierzetelnych ankietantów). Coraz większy stopień stosowania w Polsce badania typu CATI sprawia, że stało się ono społecznie rozpoznawane, maleją problemy związane z rekrutacją-zachęceniem respondentów do udziału w badaniu.</p>	<p>Wywiady z osobami, które zakończyły udział (zgodnie z zaplanowaną ścieżką wsparcia) w projekcie systemowym w 2009 r., co najmniej 6 miesięcy przed udziałem w badaniu.</p>
Analiza danych zastanych (Desk Research)	<p>W początkowej fazie realizacji ewaluacji analiza danych zastanych pozwoli na uszczegółowienie zakresu poszukiwanych informacji. Na tym etapie analiza pozwoli także na zebranie danych faktograficznych i na przygotowanie bazy danych respondentów wywiadów indywidualnych i telefonicznych realizowanych w badaniach. Na kolejnych etapach prac analiza dokumentów posłuży do zebrania danych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokumentacja projektu systemowego, zrealizowanego przez PUP w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL (zarówno dokumentacja finansowa, jak i rzeczowa – wnioski o dofinansowanie, wnioski o płatność), - zapisy dokumentów programowych PO KL: <ul style="list-style-type: none"> a) „Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”,

	<p>niezbędnych do odpowiedzenia na pytania kluczowe i realizację celów badania. Analiza dokumentów będzie przebiegać wg schematu przedstawionego pod niniejszą tabelę.</p>	<p>b) „Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL”,</p> <p>c) „Projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapisy programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, zgodnie z art. 9, ust 1. pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.). - dane pozyskane z rejestru PUP na temat sytuacji na rynku pracy, w jakiej znajdują się uczestnicy projektu systemowego, którzy zakończyli udział w projekcie
--	--	--

Trafność i rzetelność badania była zapewniana poprzez szereg działań dotyczących rejestracji i analizy danych.

Rejestracja danych ilościowych

W celu przeprowadzenia badania ankietowego zostały przygotowane bazy danych respondentów, zawierające dane adresowe beneficjentów. Bazy te stanowiły operaty do badań ankietowych (tj. listy wszystkich potencjalnych uczestników badania). Dane z badania ankietowego techniką CATI były w trakcie realizacji ankiety zapisywane bezpośrednio do bazy w MS Excel w celu analizy.

Rejestracja danych jakościowych

Indywidualne wywiady pogłębione - ekspert realizujący wywiad prowadził szczegółowe notatki na komputerze przenośnym, aby umożliwić zespołowi badawczemu analizę notatek bez ich wtórnej transformacji.

Bezpieczeństwo danych

W trakcie realizacji badania przykładaliśmy szczególną wagę do zabezpieczenia gromadzonych danych, zarówno danych instytucji, jak i w szczególności, danych osobowych. Baza danych została objęta kontrolą dostępu, ograniczonego do zespołu badawczego. Przetwarzanie danych osobowych miało miejsce jedynie na podstawie powierzenia, przetwarzania zgodnie z art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia

1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. Nr 133, poz. 883, z późn. zm.).

Analiza danych zastanych

Analiza danych zastanych została przeprowadzona w siedzibie Zamawiającego (Wnioskodawcy).

Projekt realizowany jest na podstawie umowy ramowej zawartej przez Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Projekt adresowany jest do osób bezrobotnych, w tym w szczególności:

- bezrobotnych do 25 roku życia,
- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych niepełnosprawnych,
- bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie,
- bezrobotnych powyżej 50 roku życia.

Na potrzeby projektu zostały założone segregatory i teczki, które zostały odpowiednio opisane. Na każde zadanie prowadzona była odrębna dokumentacja. Nie pojawiły się problemy w dotarciu do określonych dokumentów, ze względu na zachowany ład i porządek.

Odrębnie prowadzona jest dokumentacja finansowa. Każdy okres sprawozdawczy ma założony oddzielny segregator, w którym wpięta jest całościowa dokumentacja – w tym korespondencja z WUP dotycząca wniosków o płatność.

ZAKRES PROJEKTU

W **2009 roku** w ramach projektu przewidziano udzielenie następujących form wsparcia:

- staże,
- prace interwencyjne,
- przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Projekt przewidywał realizację usług:

- poradnictwa zawodowego,
- pośrednictwa pracy.

Poradnictwo zawodowe udzielone zostało wszystkim nowym uczestnikom projektu, natomiast osoby skierowane na staż i prace interwencyjne objęte zostały także pośrednictwem pracy.

W roku 2009 do odbycia stażu skierowanych zostało 118 osób bezrobotnych, a 106 osób kontynuowało staże, rozpoczęte w roku 2008.

Rekrutacja nowych uczestników przeprowadzona została przez pośrednika pracy. Przed rozpoczęciem udziału w projekcie beneficjenci odbyli rozmowę z doradcą zawodowym. Bezrobotnym wypłacane zostały miesięczne stypendia.

Monitoring realizacji umów zawartych z pracodawcami prowadzony był na bieżąco m.in. poprzez weryfikację list obecności bezrobotnych na stażu. Po zakończeniu uczestnictwa beneficjentom wystawione zostały zaświadczenia o odbytym stażu.

W miesiącu styczniu 2009 r. 2 osobom, które zakończyły odbywanie przygotowania zawodowego w grudniu 2008r. wypłacone zostały stypendia, od których odprowadzono podatek i składki na ubezpieczenia społeczne.

Na prace interwencyjne do jednostek innych niż prywatne skierowanych zostało 85 osób, a kolejne 45 osób kontynuowało zatrudnienie, które zostało rozpoczęte w poprzednim roku, tj. 2008. Rekrutacja uczestników dokonana została przez pośrednika pracy przy współudziale doradcy zawodowego, który przeprowadził rozmowę z bezrobotnymi przed rozpoczęciem ich udziału w projekcie. W ramach umów zawartych z pracodawcami realizowane były wnioski o refundację części kosztów zatrudnienia osób bezrobotnych.

Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 53 osoby bezrobotne. Nabór uczestników przeprowadzony został przez pracownika ds. dotacji na podjęcie działalności gospodarczej na podstawie weryfikacji złożonych wniosków. Przed rozpoczęciem udziału w projekcie bezrobotni odbyli rozmowę z doradcą zawodowym. Realizacja umów polegała na dostarczeniu dokumentów zaświadczających podjęcie działalności gospodarczej oraz dokumentów potwierdzających wydatkowanie środków zgodnie z harmonogramem wydatków. Przez okres do 12 miesięcy

monitorowane było prowadzenie działalności przez beneficjentów, którzy otrzymali dotacje w ubiegłym roku.

Promocja projektu prowadzona była w całym okresie jego realizacji. Informacja o projekcie została zamieszczona na stronie internetowej PUP oraz na tablicach ogłoszeń w siedzibie Projektodawcy.

W miejscach realizacji projektu zamieszczony jest plakat z informacją o współfinansowaniu projektu ze środków EFS, a sprzęt zakupiony w ramach jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oznaczony został odpowiednimi logotypami Unii Europejskiej, logo Programu Kapitał Ludzki wraz z informacją o współfinansowaniu projektu ze środków EFS. Ponadto ww. oznaczenia znajdowały się na dokumentach i korespondencji związanej z projektem.

Do zadań związanych z obsługą projektu należało : prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego, komunikacja z klientem oraz monitoring. Poprzez wyodrębnione konto bankowe dokonywane były wszelkie płatności związane z realizacją projektu. Komunikacja z klientem dotyczyła realizacji usług pośrednictwa pracy przed skierowaniem na daną formę wsparcia oraz poradnictwa zawodowego przed i po rozpoczęciu udziału w projekcie. Monitoring projektu polegał na weryfikacji liczby uczestników w projekcie oraz śledzeniu postępu finansowego na podstawie sporządzanych wniosków o płatność. W obsługę projektu zaangażowani byli: pośrednicy pracy, doradca zawodowy, specjalista ds. programów oraz pracownik ds. obsługi finansowej.

Przeprowadzone badanie danych zastanych nie wykazało nieprawidłowości ww. projekcie. Projekt realizowany był zgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie projektu, podpisaną umową ramową oraz harmonogramem realizacji projektu.

Dokumentacja w okresie realizacji projektu w 2009 roku prowadzona jest w sposób prawidłowy.

OPIS WYNIKÓW

Strefa I – Wdrażanie i zarządzanie projektem systemowym

W trakcie realizacji projektu prowadzona była na bieżąco korespondencja z WUP w Olsztynie, dotycząca realizacji projektu. Umowa ramowa była kilkakrotnie aneksowana ze strony WUP w Olsztynie w związku ze zmianami wytycznych do projektu.

Wniosek 1

Zmiany zasad realizacji projektów, zmiany wytycznych, zmiany w przepisach prawnych, aneksowanie umów, wymaga od realizatorów ciągłego monitorowania zmian przepisów i wytycznych, co może powodować skupienie uwagi i działań na administracji projektu zamiast na jego wartości merytorycznej.

Rekomendacja 1

Proponuje się wnikliwe monitorowanie otoczenia instytucjonalno-prawnego realizowanych projektów systemowych oraz bieżący kontakt z wyznaczonym opiekunem projektu, tak, aby z wyprzedzeniem sygnalizować Beneficjentom problemy, jakie mogą się pojawić w związku z przewidywanymi zmianami prawnymi. Zaleca się w tym celu cykliczne spotkania, których celem miałyby być wyjaśnianie niejasności. (adresat: IP/IZ).

Wniosek 2

Budżet projektu nie przewiduje motywacji finansowej dla członków zespołu zarządzającego. Wynika to z wytycznych, jakie otrzymał Beneficjent.

Rekomendacja 2

Dokonanie w dokumentach programowych stosownych zmian, umożliwiających finansowanie w odpowiedniej wysokości z budżetu projektu wynagrodzenia zespołu projektowego. Pojawiające się problemy, a także niezbędna samodzielność w pracy wymagają zastosowania odpowiedniego systemu motywacji. (adresat: Beneficjent/IP/IZ).

Wniosek 3

Nie przewidziano przygotowania materiałów informacyjnych dla potencjalnych uczestników, co utrudniło pracownikom PUP przedstawienie jego zalet potencjalnym uczestnikom.

Rekomendacja 3

Czytelniejsza informacja projektowa:

- stworzenie i dostarczenie pracownikom PUP przejrzystych materiałów informacyjnych. (adresat: Beneficjent).

Strefa II – Celowość i użyteczność wsparcia

Realizacja projektu systemowego „Moja szansa na zatrudnienie”, dobór instrumentów i grup docelowych stanowi odpowiedź na specyfikę problemu bezrobocia w powiecie nowomiejskim.

Wg danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie na koniec października 2010 liczba bezrobotnych w regionie wynosiła 97 209 osób.

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim na koniec września 2010 roku kształtowała się na poziomie 18,5%, w kraju zaś – 11,5%. W porównaniu do sytuacji sprzed roku, wysokość tego wskaźnika w regionie wzrosła o 0,1 punktu procentowego, natomiast w kraju o 0,6 punktu procentowego. W odniesieniu do sierpnia 2010 roku, wartość stopy bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim wzrosła o 0,5 punktu procentowego, podczas gdy w kraju o 0,2 punktu procentowego.

Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim jest mocno zróżnicowana lokalnie. Najniższą stopą bezrobocia we wrześniu 2010 roku charakteryzowały się:

- miasto Olsztyn – 6,6%;
- powiat iławski – 11,0%;
- powiat giżycki – 15,3%;
- miasto Elbląg – 15,7%.

Natomiast najwyższa stopa bezrobocia występowała w powiatach:

- piskim – 30,4%;
- bartoszyckim – 29,2%;
- braniewskim – 28,9%.

Kobiety, w liczbie 53 093 osób, na koniec października 2010 roku, stanowiły 54,6% ogółu bezrobotnych.

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Mieście Lubawskim liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie na dzień 31.12.2009 roku wynosiła 3066 osób (w tym 1625 kobiet) i była o 1010 osób większa w porównaniu z końcem grudnia 2008 roku, kiedy to zarejestrowanych było 2056 osób bezrobotnych (w tym 1299 kobiet). Bezrobotne kobiety stanowią ponad połowę populacji bezrobotnych, tj. 53%.

Przeważająca część bezrobotnych (75%) zamieszkuje tereny wiejskie. Na koniec grudnia 2009r. w rejestrze PUP znajdowało się 2312 bezrobotnych pochodzących ze wsi wobec 754 bezrobotnych mieszkających w mieście.

W podziale według gmin (stan na dzień 31.12.2009r.) liczba bezrobotnych przedstawiała się następująco:

- gmina Nowe Miasto Lubawskie - 566 osób,
- gmina Biskupiec - 720 osób,
- gmina Kurzętnik - 655 osób,
- gmina Grodziczno - 371 osób,
- miasto Nowe Miasto Lubawskie – 754 osoby.

Biorąc pod uwagę kryterium wiekowe osób bezrobotnych najliczniej reprezentowane grupy to:

- bezrobotni do 25 roku życia (866 osób)
- bezrobotni w wieku 25-34 lata (861 osób)
- bezrobotni w wieku 35-44 lata (586 osób)
- bezrobotni w wieku 45-54 lata (585 osób).

Najmniej liczne kategorie to:

- bezrobotni w wieku 55-59 lat (144 osoby)
- bezrobotni powyżej 60 roku życia (24 osoby).

Na sytuację na rynku pracy oraz szanse na zdobycie zatrudnienia w powiecie nowomiejskim wpływ wywiera poziom wykształcenia osób bezrobotnych.

Bezrobocie ze względu na poziom wykształcenia kształtuje się w następujący sposób:

- osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (1136 osób),
- bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (909 osób),
- bezrobotni posiadający wykształcenie policealne lub średnie zawodowe (556 osób),
- bezrobotni posiadający wykształcenie średnie ogólnokształcące (337 osób),
- bezrobotni posiadający wykształcenie wyższe (128 osób).

Oznacza to, że niemal 2/3 ogółu bezrobotnych powiatu nowomiejskiego stanowią osoby nie posiadające wykształcenia średniego.

Na koniec grudnia 2009 roku stopa bezrobocia w powiecie nowomiejskim wynosiła 19,3% i była o 4,8% wyższa w porównaniu ze stopą bezrobocia z końca grudnia 2008 roku.

Problem lokalnego rynku pracy stanowi bezrobocie długotrwałe, które dotyczy 1/3 ogólnej liczby bezrobotnych z powiatu nowomiejskiego. Na koniec grudnia 2009 roku w ewidencji PUP znajdowało się 1041 osób długotrwałe bezrobotnych wobec 3066 wszystkich zarejestrowanych.

Inne osoby zarejestrowane w PUP znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (stan na 31.12.2009 r.):

- Osoby do 25 roku życia – 866,
- Osoby, które ukończyły szkołę wyższą do 27 roku życia – 26,
- Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po przerwie związanej z urodzeniem dziecka – 245,
- Osoby powyżej 50 roku życia – 441,
- Osoby bez kwalifikacji zawodowych – 931,
- Osoby bez doświadczenia zawodowego – 552,
- Osoby bez wykształcenia średniego – 2045,
- Osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia – 171,
- Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 22,
- Osoby niepełnosprawne – 193.

Wniosek 4

Realizowany projekt odpowiada na problemy rynku pracy występujące na terenie powiatu nowomiejskiego. We wniosku o dofinansowanie znalazła się analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy. Do momentu przygotowania wniosku do chwili przeprowadzenia badań ewaluacyjnych zdiagnozowane problemy nie uległy zmianie. Projekt odpowiada na nie poprzez skierowanie działań szczególnie do osób należących do grup, które doświadczają największych trudności na rynku pracy.

Rekomendacja 4

Aby w kolejnych latach realizacji w dalszym ciągu projekt systemowy w zakresie swoich działań odpowiadał na problemy lokalnego rynku pracy należy zadbać, aby był spójny z lokalnymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi (adresat: Beneficjent).

Rekomendacja 5

Grupy w szczególnej sytuacji na rynku pracy należy objąć kompleksowymi i intensywnymi formami wsparcia w trakcie trwania projektu. Należy monitorować ich sytuację rynkową po zakończeniu wsparcia (adresat: Beneficjent).

Wszyscy uczestnicy projektu spełniali kryteria programowe dla grupy docelowej z działania 6.1.3 PO KL. Beneficjent dysponuje dokumentami potwierdzającymi kwalifikowalność osób, którym udzielił wsparcia w ramach projektu.

Jak wspomniano we wstępie Program Operacyjny Kapitał Ludzki dąży do objęcia wsparciem grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Należą do nich m.in. osoby młode (do dwudziestego piątego roku życia), które nie posiadają doświadczeń zawodowych oraz kwalifikacji koniecznych do znalezienia zatrudnienia, osób starszych (po czterdziestym piątym roku życia), mających trudności z dostosowaniem się do wymogów modernizującej się gospodarki, osoby długotrwale bezrobotne, których reintegracja z rynkiem pracy jest z reguły najbardziej czasochłonna i wymaga zastosowania różnorodnych instrumentów aktywizacyjnych. Poprzez objęcie działaniami tych właśnie grup docelowych, zastosowanie narzędzi tworzących nowe miejsca pracy, Beneficjent realizuje cele szczegółowe wyznaczone dla Priorytetu VI czyli:

1. Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy;
2. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych;
3. Zmniejszanie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych zamieszkujących na obszarach wiejskich);
4. Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych.

Celem projektu była **aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Nowym Mieście Lubawskim**.

Cel ten realizowany został poprzez cele szczegółowe:

- zdobycie doświadczenia zawodowego poprzez organizację staży oraz udzielenie wsparcia poprzez poradnictwo zawodowe;
- zmniejszenie bezrobocia poprzez wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, w tym: udzielenie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej i wsparcia doradczo-szkoleniowego.

Opinie koordynatora projektu:

Wywiad indywidualny przeprowadzony został z koordynatorem projektu, który we wniosku o dofinansowanie został wskazany jako osoba do kontaktów.

Koordynator projektu nie zauważył większych problemów przy realizacji projektu, nie było również kłopotów z rekrutacją uczestników. Na stronie internetowej zamieszczane były ogłoszenia na temat rekrutacji, jak również zamieszczono je na tablicy ogłoszeń w PUP. Informacja o rekrutacji, ze względu na brak ujęcia pozycji w budżecie projektu (brak możliwości refundacji wydatku), nie została zamieszczona w prasie.

Promocja projektu prowadzona była na bieżąco. Materiały promocyjne: naklejki na zakupiony sprzęt, plakaty, naklejki na segregatory zostały opłacone ze środków własnych.

Najpopularniejszą formą wsparcia wśród bezrobotnych PUP NML były dotacje. Popularność zauważyć można było zwłaszcza wśród osób młodych, z uwagi na to, że jest to bezpośrednia pomoc finansowa, kapitał początkowy na rozkręcenie własnego biznesu. Zainteresowaniem cieszyły się również staże. Zachętą było przede wszystkim wyższe stypendium niż zasiłek – 120% zasiłku (ok. 890 zł brutto).

Wsparcie było wybierane na podstawie:

- liczby złożonych wniosków na daną firmę do urzędu,
- zainteresowania samych bezrobotnych daną formą wsparcia,
- przewidywaną efektywnością.

Stażę – pośrednik pracy sprawdzał, czy klient się kwalifikuje, czy formalnie wszystko jest w porządku. Liczyła się kolejność zgłoszeń. Po stażach dużo osób znajduje zatrudnienie.

Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim w przyszłości oczekiwałby uwzględnienia w budżecie projektu promocji i ewaluacji jako wydatków kwalifikowanych, czyli takich które mogłyby być dofinansowane z Unii Europejskiej. Obowiązkowe jest realizowanie działań promocyjnych, obowiązkowe jest również przeprowadzenie ewaluacji projektu, a w chwili obecnej stanowią one wydatek niekwalifikowany projektu. Kolejne kategorie: wynagrodzenie pracownika do obsługi projektu, wynagrodzenie dodatkowego pracownika administracyjnego – te wydatki należałoby pokryć z projektu.

Mocne strony projektu:

- komplementarność wsparcia, jest doradca, pośrednik, prace interwencyjne;
- dodatkowe pieniądze na wsparcie;
- promocja urzędu poprzez projekt.

Słabe strony projektu:

- okres realizacji, chodzi o to, że umowa ramowa jest na kilka lat, te same osoby wracają, uczestniczą w innych formach wsparcia, ale wykazywane są jako te same osoby;
- efekty osiągnięte dzięki projektowi - to samo można osiągnąć bez projektu;

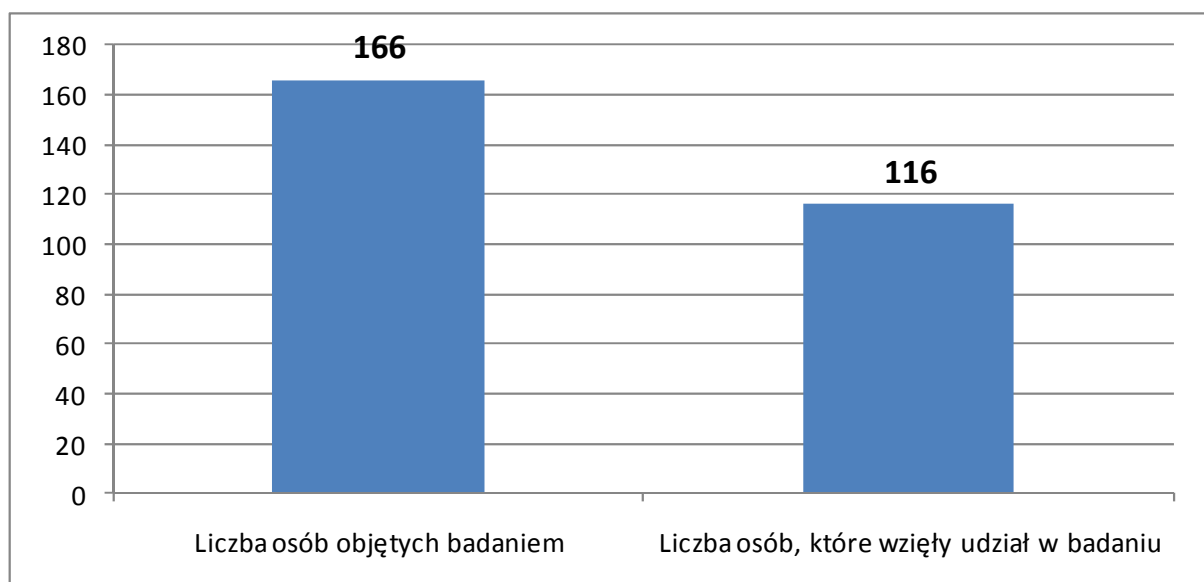
- przestrzeganie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia nie przyczynia się do osiągnięcia efektywności i trwałości rezultatów, bo np. dotacja z funduszy unijnych – taka sama jak z FP, a tu ma więcej obowiązków. Stypendia za staż mogłyby być większe – daje to większą efektywność, która przekłada się na większe zaangażowanie uczestników. Większa liczba wymagań, obowiązków niż jak z FP, pracodawcy mają dużo więcej wymagań - oznakowanie miejsc pracy, umów.

Wywiady telefoniczne CATI

W celu określenia jakości projektu, w tym jego celowości i efektywności wsparcia podjęto próbę skontaktowania się ze wszystkimi 166 beneficjentami projektu systemowego. Podczas badania CATI udało się przeprowadzić badanie ze 116 osobami, co stanowi 72,5% uczestników.

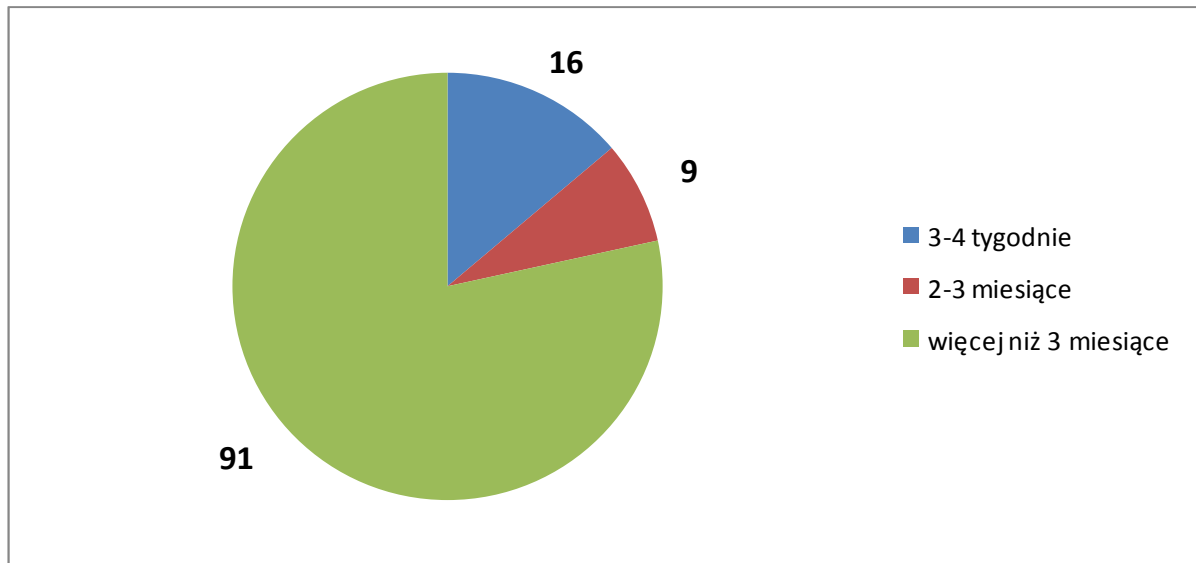
Telefony pozostałych podane w formularzu PEFS były nieaktywne lub nikt nie odbierał. Często zdarzało się, iż dana osoba przebywa poza granicami Polski bądź abonent był niedostępny. Z każdą z osób podjęto trzykrotną próbę uzyskania połączenia w różnych dniach i godzinach. Zestawienie liczby uczestników projektu i osób objętych badaniem ukazuje wykres 1.

Wykres 1. Liczba respondentów

Badani w przeważającej liczbie uczestniczyli w projekcie przynajmniej 3 miesiące – 78,44% osób wskazało taką odpowiedź. Mniej niż miesiąc brało udział łącznie 16 osób, przy czym nikt nie uczestniczył poniżej 2 tygodni. Okres udziału w projekcie obrazuje wykres 2.

Wykres 2. Jak długo brał/a Pan/i udział w projekcie powiatowego urzędu pracy?

Sytuacja na rynku pracy osób, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy

W projekcie było przewidziane użycie trzech narzędzi aktywizacji osób bezrobotnych:

- dotacje,
- prace interwencyjne,
- staże.

Instrument w postaci udzielenia *dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej*, zastosowany w projekcie, umożliwił stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości na lokalnym rynku. W trakcie realizacji projektu w 2009 roku udzielono 32 dotacje spośród osób, z którymi przeprowadzono wywiady telefoniczne, natomiast globalnie ww. roku udzielono 53 dotacje na podjęcie działalności gospodarczej. Wśród osób, które brały udział w badaniu 27 osób nadal prowadzi własną firmę. Większość stanowią mężczyźni – 19 osób. Jeden mężczyzna jest zatrudniony, dwie kobiety są zarejestrowane w PUP jako osoby bezrobotne. Dwóch mężczyzn nie jest zatrudnionych ani zarejestrowanych w urzędzie pracy. Obecną sytuację na rynku pracy osób, które otrzymały dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej przedstawia tabela 3.

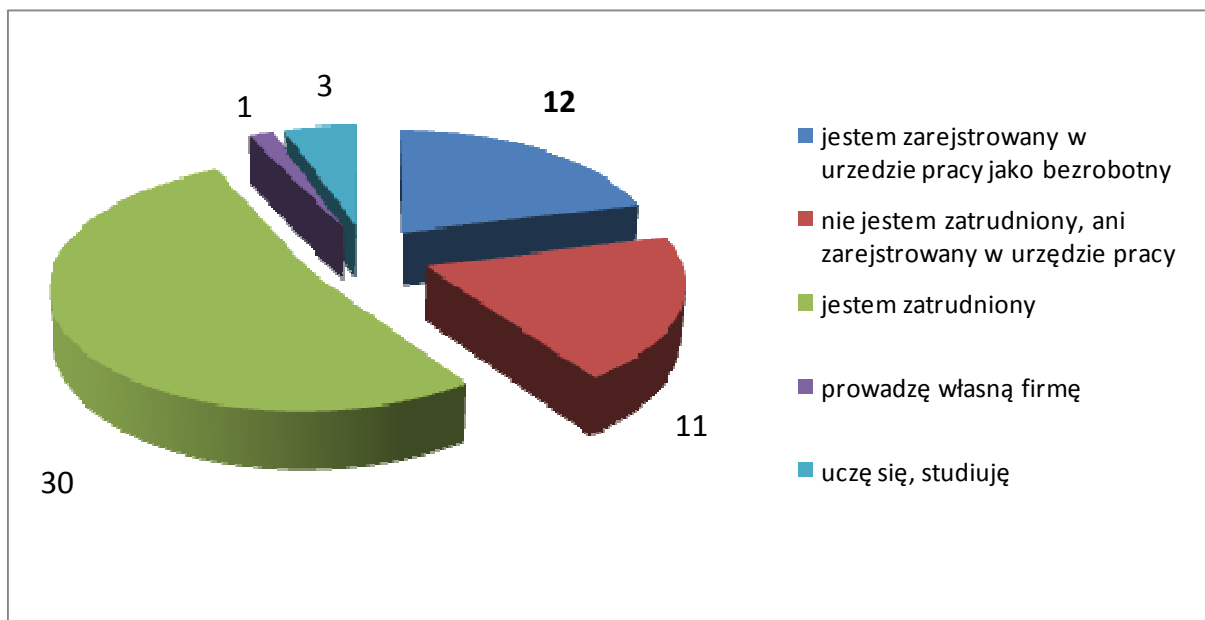
Tabela 3. Sytuacja na rynku pracy osób, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy

Jaka jest Pana/i obecna sytuacja na rynku pracy?	K	M
Jestem zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny	2	0
Nie jestem zatrudniony ani zarejestrowany w urzędzie pracy	0	2
Jestem zatrudniony	0	1
Prowadzę własną firmę	8	19

Sytuacja na rynku pracy osób, które ukończyły staż

O wiele mniej skutecznym narzędziem aktywizacji okazują się staże. Przyczyn może być kilka, ale wśród nich może to być fakt, że w trakcie stażu stażysta wykonuje proste czynności, które nie podwyższają jego wartości na rynku pracy – przysłowiowe „parzenie kawy”. Takie opinie usłyszeli ankieterzy podczas przeprowadzania ankiety CATI. Zatrudnienie po stażach znalazło 30 osób, w tym 18 kobiet i 12 mężczyzn. 12 osób w dalszym ciągu jest bezrobotne, a nieaktywnych zawodowo jest 11 osób. Efektywność tego narzędzia wynosi 55,56%. Trzy osoby, oprócz swojej sytuacji zawodowej wskazały, że również uczą się.

Wykres 3. Jaka jest Pana/i obecna sytuacja na rynku pracy? Osoby po stażach

Wniosek 5

Staże cechują się niższą skutecznością aktywizacji zawodowej od dotacji.

Rekomendacja 6

Rekomenduje się większy nadzór nad organizacją staży, w szczególności dbałości o to, by stażysta wykonywał pracę, która jest wartościowa z punktu widzenia jego rozwoju zawodowego. Sugeruje się monitorowanie sytuacji w celu eliminowania ze współpracy niesolidnych pracodawców oraz umożliwienie stażystom lepszego kontaktu z Urzędem. (adresat: Beneficjent)

Wniosek 6

Część instytucji, w których bezrobotni odbywali staże, nie zatrudniła stażystów.

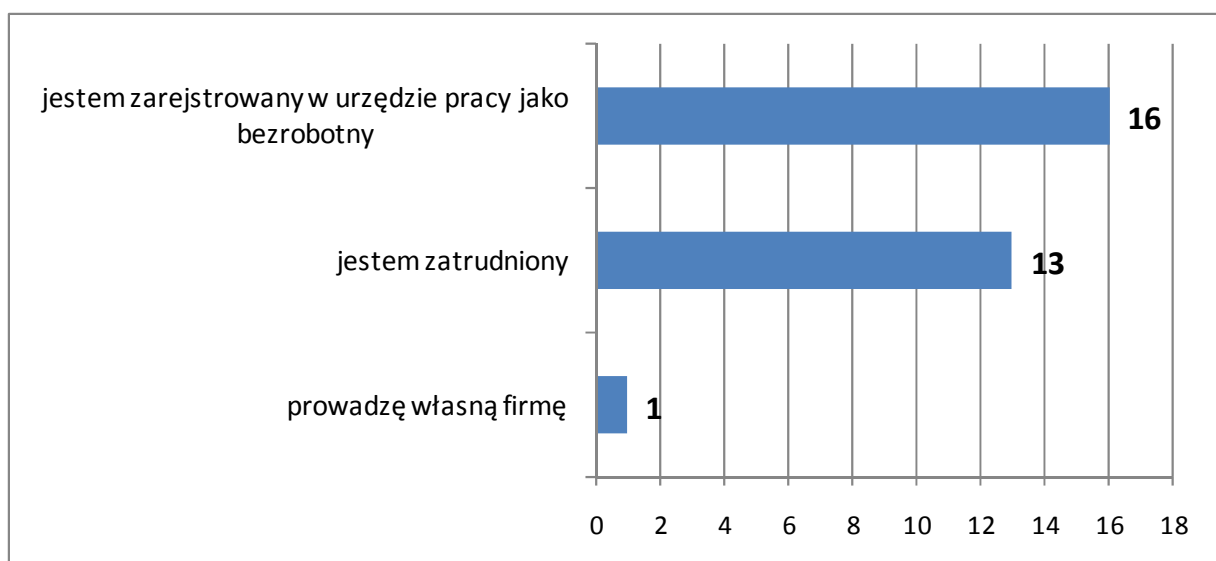
Rekomendacja 7

Kłaść nacisk na współpracę z tymi firmami, które faktycznie po odbytych stażach wyrażą wolę zatrudnienia. Należałoby unikać pracodawców, których celem jest wyłącznie pozyskanie taniej siły roboczej na okres trwania stażu. (adresat: Beneficjent).

Sytuacja na rynku pracy osób, które skorzystały z prac interwencyjnych

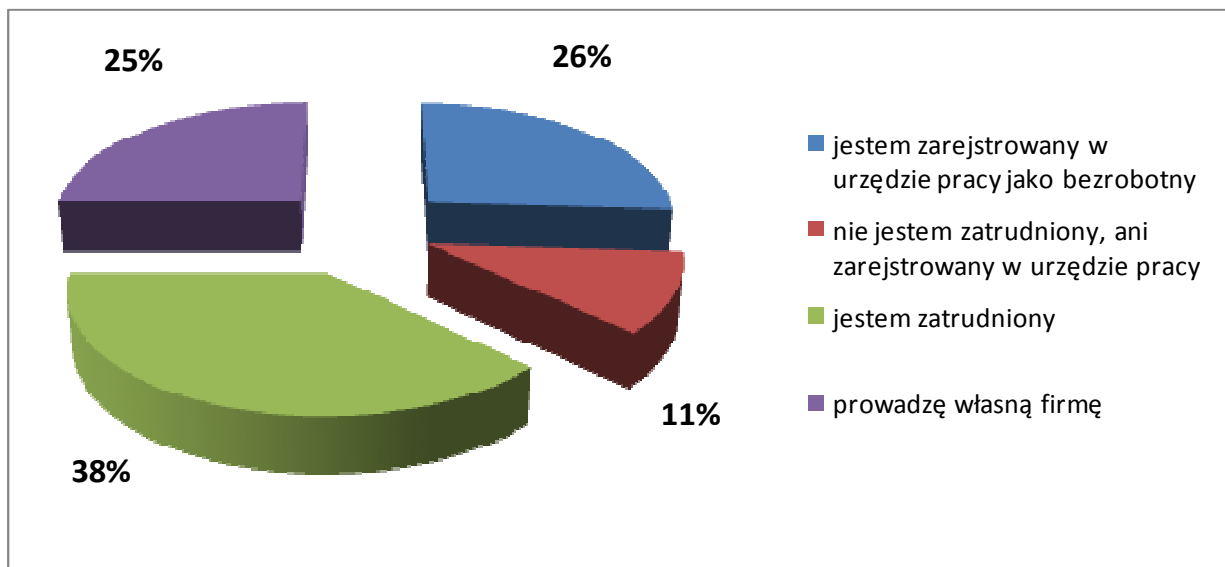
W pracach interwencyjnych brało udział 30 spośród badanych respondentów. Spośród nich 13 osób (43,33%) znalazło zatrudnienie po udziale w projekcie, natomiast 16 (56,67%) jest w dalszym ciągu bezrobotne, a jedna prowadzi własną firmę. Skuteczność tego narzędzia to ok. 43%.

Wykres 4. Jaka jest Pana/i obecna sytuacja na rynku pracy? Osoby po pracach interwencyjnych.

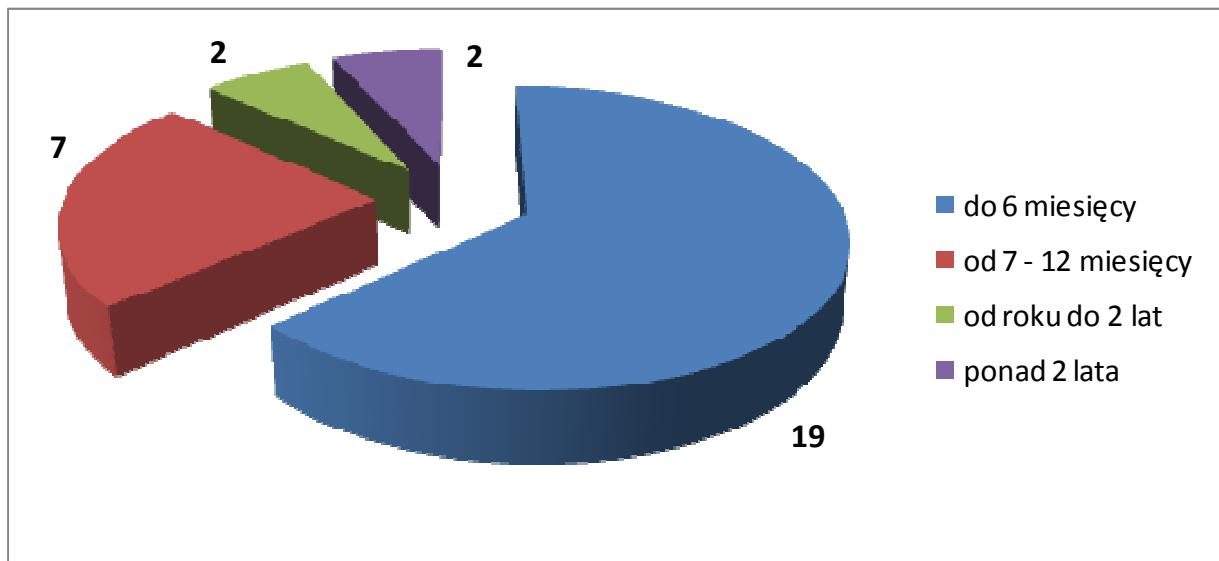
Patrząc całościowo na projekt, a nie analizując oddzielnie form wsparcia, należy uznać, że cechuje się on bardzo wysoką efektywnością. Po zakończeniu udziału w projekcie 63% osób prowadzi działalność zarobkową – własną firmę, pracuje. Zatrudnienie znalazło 38 % osób. Bez pracy pozostaje łącznie 37% osób.

Wykres 5. Jaka jest Pana/i obecna sytuacja na rynku pracy?

Spośród 30 osób, które są zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne, 19 z nich jest bezrobotnymi do 6 miesięcy. Zaledwie 2 beneficjentów jest bezrobotnym powyżej 2 lat. Wykres 6 pokazuje jak długo beneficjenci są bezrobotni.

Wykres 6. Jak długo jest Pan obecnie zarejestrowany jako bezrobotny w powiatowym urzędzie pracy?

Wniosek 7

Podejmowane działania w efektywny sposób wspierają rozwiązanie problemów lokalnego rynku pracy.

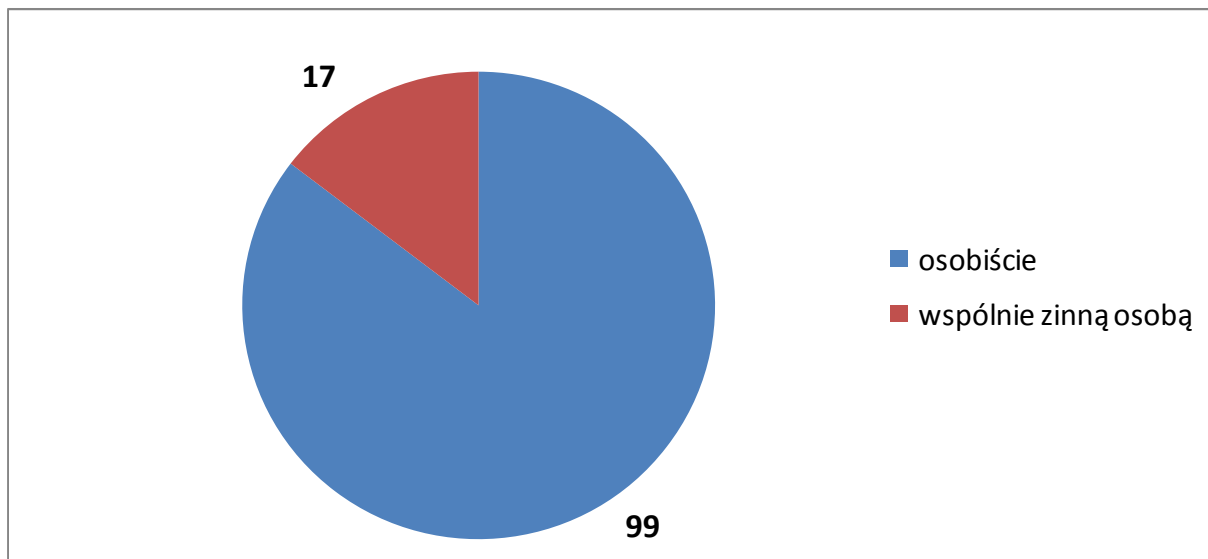
Rekomendacja 8

Monitorować efekty wsparcia po zakończonym projekcie. Proponuje się spotkania z urzędnikami, doradcami zawodowymi celem diagnozowania potrzeb i problemów. (adresat: Beneficjent/IP/IZ).

Decyzja o udziale w projekcie

Zdecydowana większość uczestników samodzielnie podjęła decyzję o uczestnictwie w projekcie – 99 osób (85,34%). Zaledwie 17 respondentów (14,66%) wskazało, że decyzję pojęło wspólnie z inną osobą.

Wykres 7. Czy decyzję o udziale w projekcie podjął /podjęła Pan/i osobiście czy wspólnie z inną osobą?

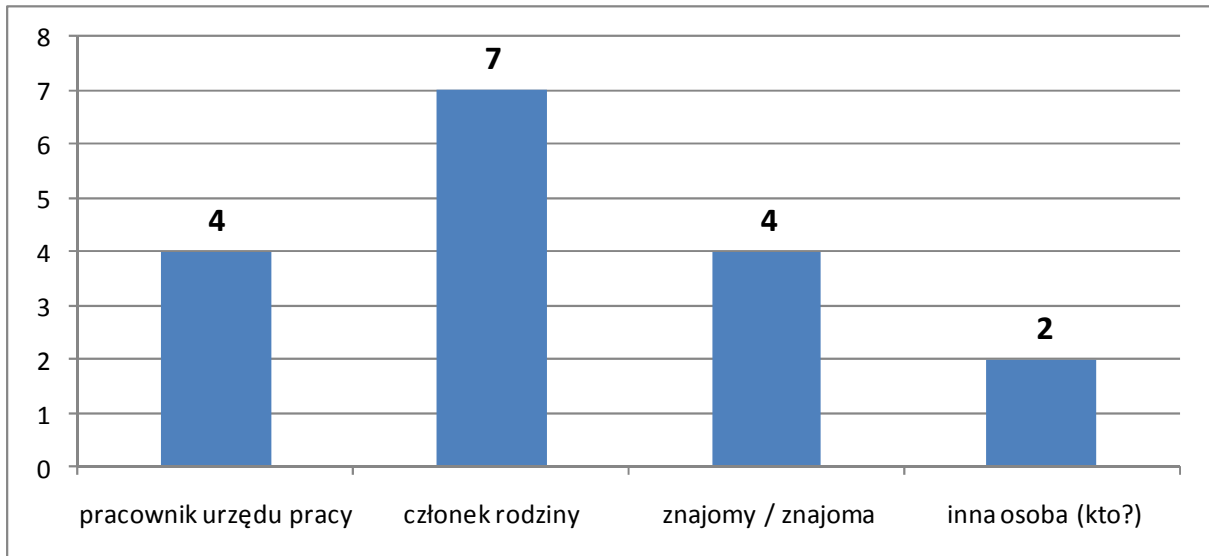

Spośród uczestników, które radziły się innych osób:

- doradztwo pracownika PUP skorzystało - 4 osoby,
- rada członka rodziny - 7 osób,
- rada znajomego – 4 osoby,
- rada innej osoby – 2 osoby.

Żaden z uczestników nie został przekonany do udziału przez pracownika pomocy społecznej ani przedstawiciela organizacji pozarządowej. Pozostali uczestnicy samodzielnie podjęli decyzję.

Wykres 8. Kto Panu/i doradził udział w projekcie powiatowego urzędu pracy?

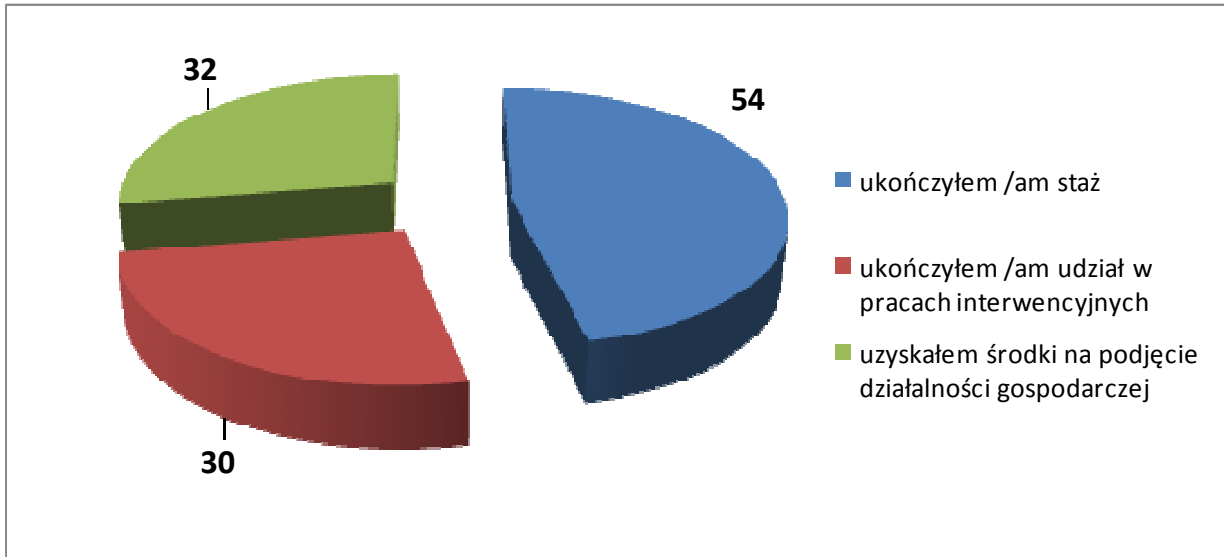

Projekt obejmował trzy rodzaje działań:

- staże,
- prace interwencyjne,
- dotację na podjęcie działalności gospodarczej.

W stażach wzięło udział 54 respondentów (46,55% ogółu respondentów). W pracach interwencyjnych uczestniczyło 30 osób (25,86% ogółu respondentów), a 32 osoby (27,58% ogółu respondentów) uzyskały środki na podjęcie działalności gospodarczej. Dane dotyczące korzystania z różnych rodzajów pomocy w projekcie obrazuje wykres 9.

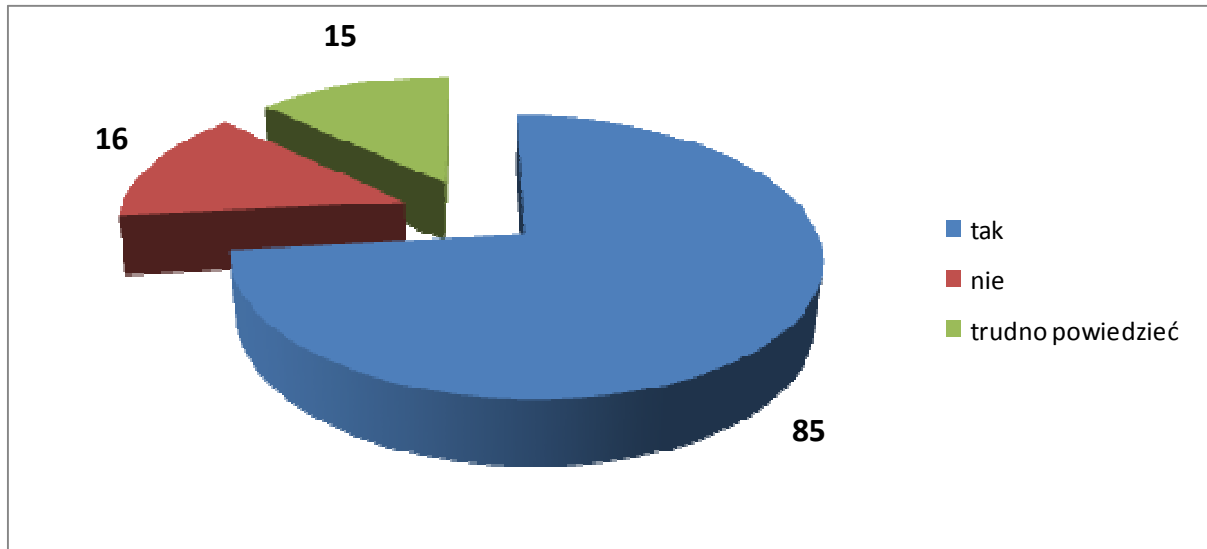
Wykres 9. Jakiego rodzaju pomoc otrzymał /a Pan/Pani w projekcie realizowanym przez urząd pracy?

Wsparcie projektowe a zmiana sytuacji na rynku pracy

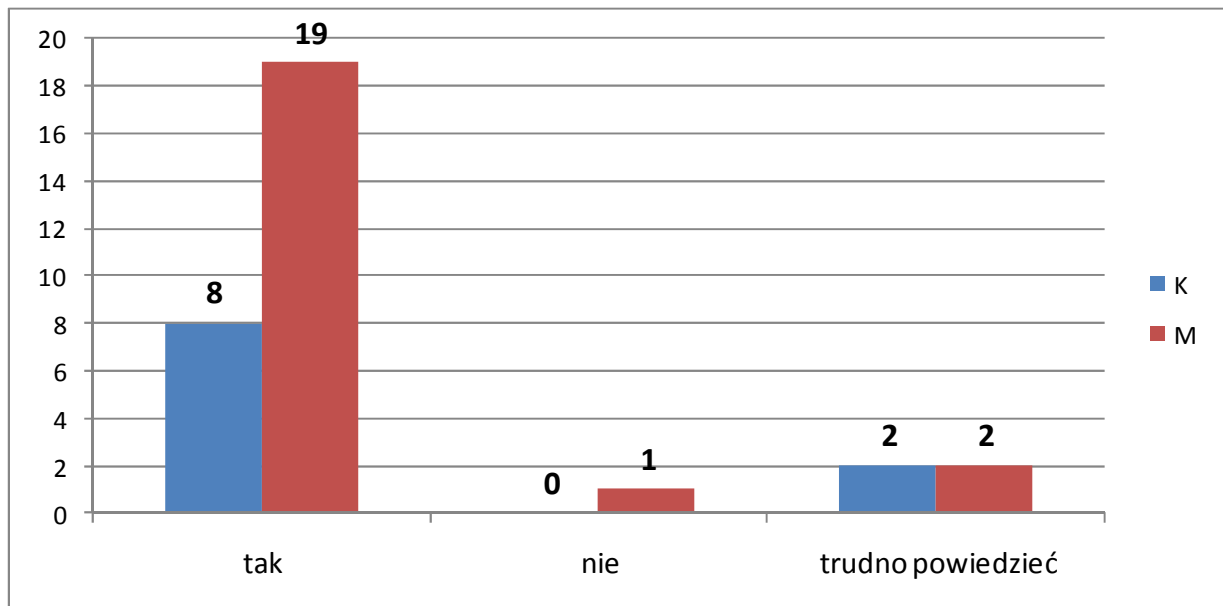
Pomoc świadczona w projekcie w bardzo dużym stopniu przyczyniła się do zmiany sytuacji zawodowej beneficjentów. Aż 85 osób (73,28% ogółu respondentów) deklaruje, iż pomoc przyczyniła się do zmiany w życiu zawodowym. Przeciwnego zdania jest 16 osób (13,79% ogółu respondentów), a kolejnym 15 osobom (12,93% ogółu respondentów) trudno było jednoznacznie określić, czy projekt miał wpływ na ich życie zawodowe czy też nie. Wykres 10 przedstawia, odpowiedź na pytanie, czy pomoc świadczona w ramach projektu przyczyniła się do zmiany w sytuacji zawodowej.

Wykres 10. Jak Pan/i ocenia, czy pomoc ta przyczyniła się do zmian w Pana/i życiu zawodowym?

Wśród osób, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy 27 stwierdziło, że otrzymana pomoc finansowa przyczyniła się do zmiany w ich życiu zawodowym. Wśród osób zauważających zmianę było 8 kobiet i 19 mężczyzn. Tylko jedna osoba (mężczyzna) udzieliła odpowiedzi, że projekt nie zmienił nic w jej życiu zawodowym. Natomiast cztery osoby nie były w stanie udzielić jednoznacznej odpowiedzi, wskazując odpowiedź „trudno powiedzieć”. Wykres 11 przedstawia, odpowiedź na pytanie, czy pomoc świadczona w ramach projektu przyczyniła się do zmiany w sytuacji zawodowej osób, które uzyskały dotację.

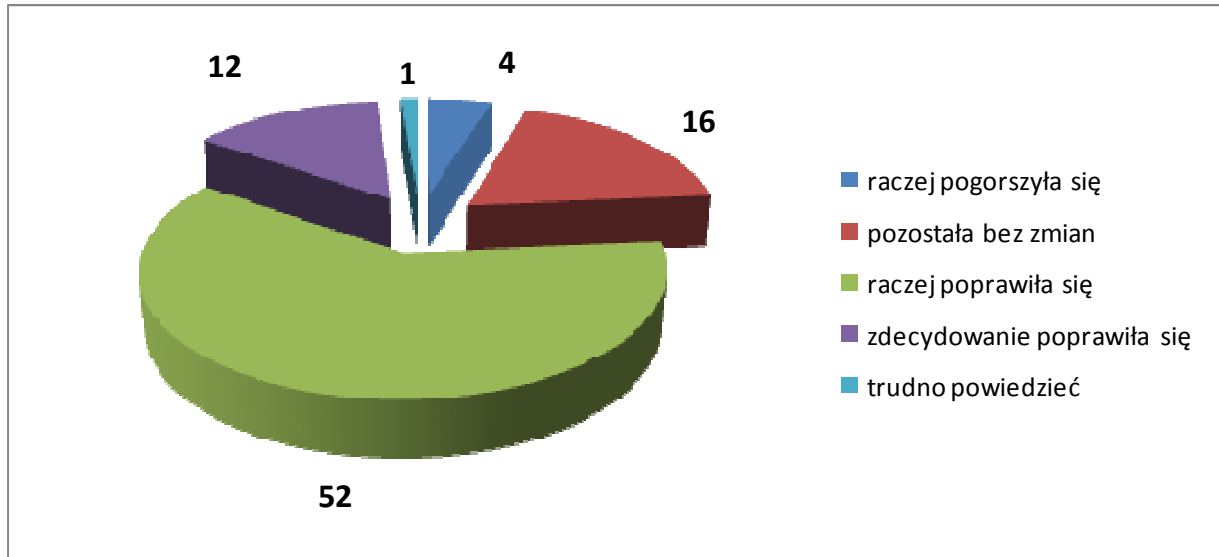
Wykres 11. Czy pomoc świadczona w ramach projektu przyczyniła się do zmiany w sytuacji zawodowej osób, które uzyskały dotację na założenie własnej firmy?

Sytuacja zawodowa przed i po projekcie

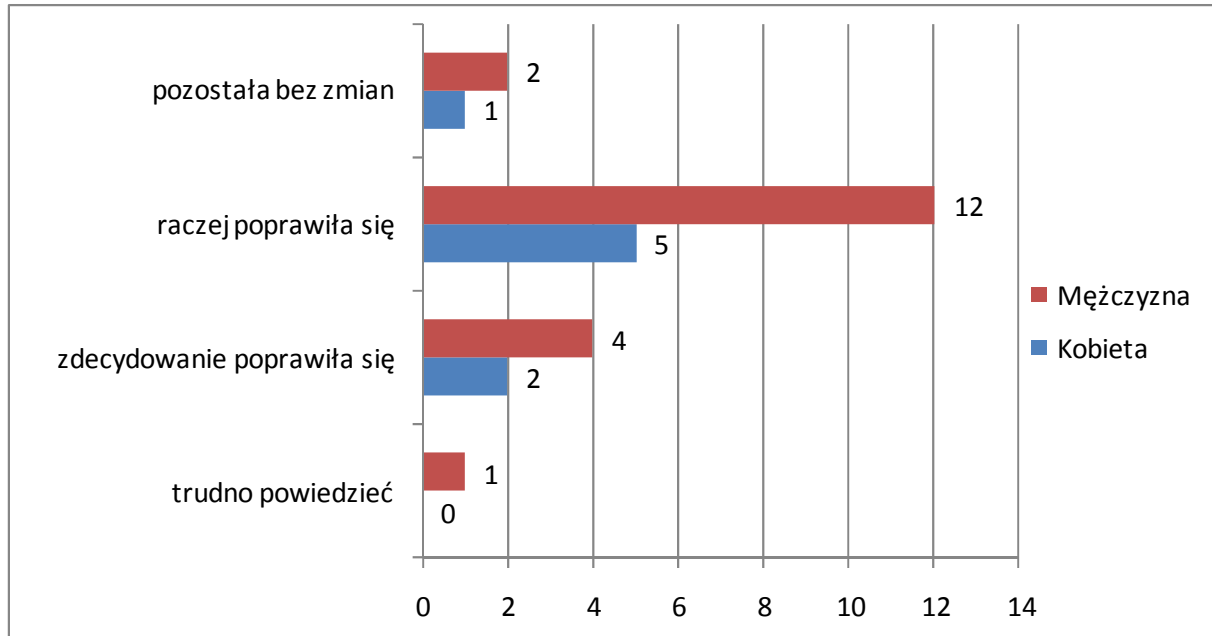
Odpowiedzi na pytanie udzieliło 85 osób. Wśród nich 13 (15,29% ogółu respondentów) uznało, że ich sytuacja zawodowa nie zmieniła się. 39 osób (45,88% ogółu respondentów) uważa, że obecnie są w lepszej sytuacji niż przed realizacją projektu, a tylko 1, że w gorszej. Ocenę obecnej sytuacji zawodowej przedstawia wykres 12.

Wykres 12. Zmiana sytuacji zawodowej uczestników na rynku pracy w porównaniu z sytuacją sprzed udziału w projekcie

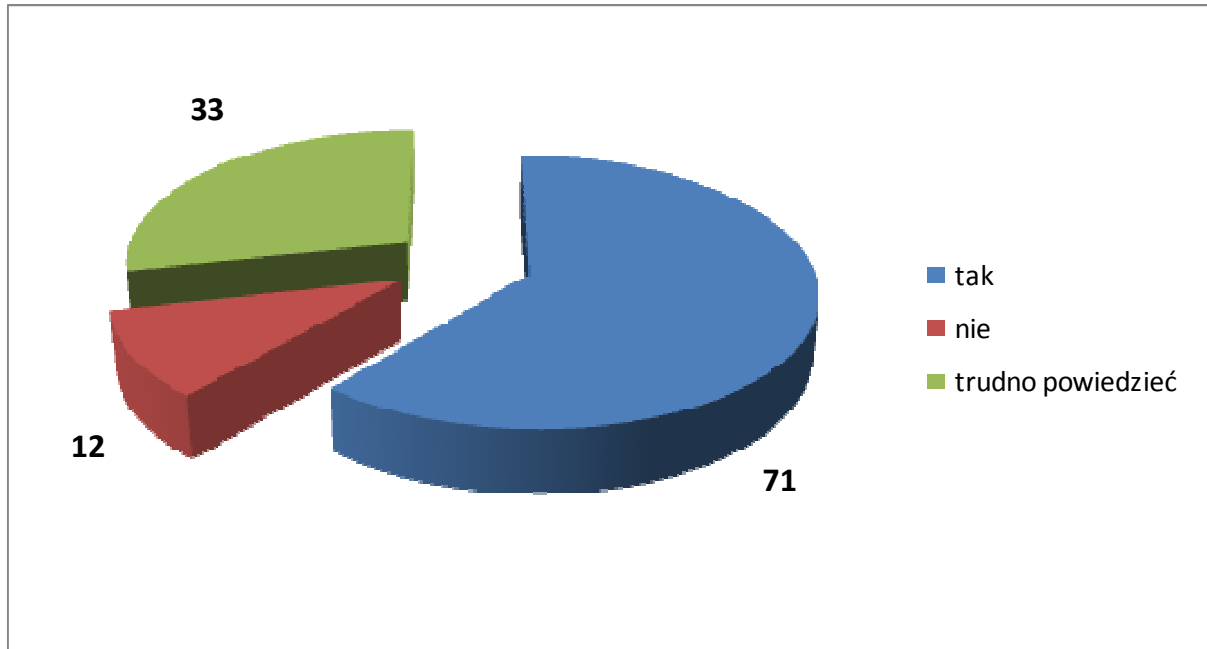
Wśród osób, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy, najwięcej jest osób (17), które w sposób umiarkowany oceniają poprawę. Wśród osób uważających, że ich sytuacja poprawiła się po udziale w projekcie jest 12 mężczyzn i 5 kobiet. 6 osób (4 mężczyzn i 2 kobiety) twierdzi, że ich sytuacja uległa zdecydowanej poprawie. Zaledwie trzy osoby uważają, że ich sytuacja pozostała bez zmian.

Wykres 13. Ocena sytuacji po projekcie w porównaniu sprzed projektu osób, które otrzymały dotację na założenie firmy

Aż 71 osób (61,21% ogółu respondentów), ze 116 udzielających odpowiedzi na pytanie uważa, że obecnie lepiej radzi sobie w życiu zawodowym, a jedynie 12 (10,34% ogółu respondentów), że nie odczuwa poprawy. Aż 33 osoby (28,45% ogółu respondentów) nie potrafiły jednoznacznie odpowiedzieć na zadane pytanie, wskazując odpowiedź „trudno powiedzieć”. Skalę odpowiedzi przedstawia wykres 14.

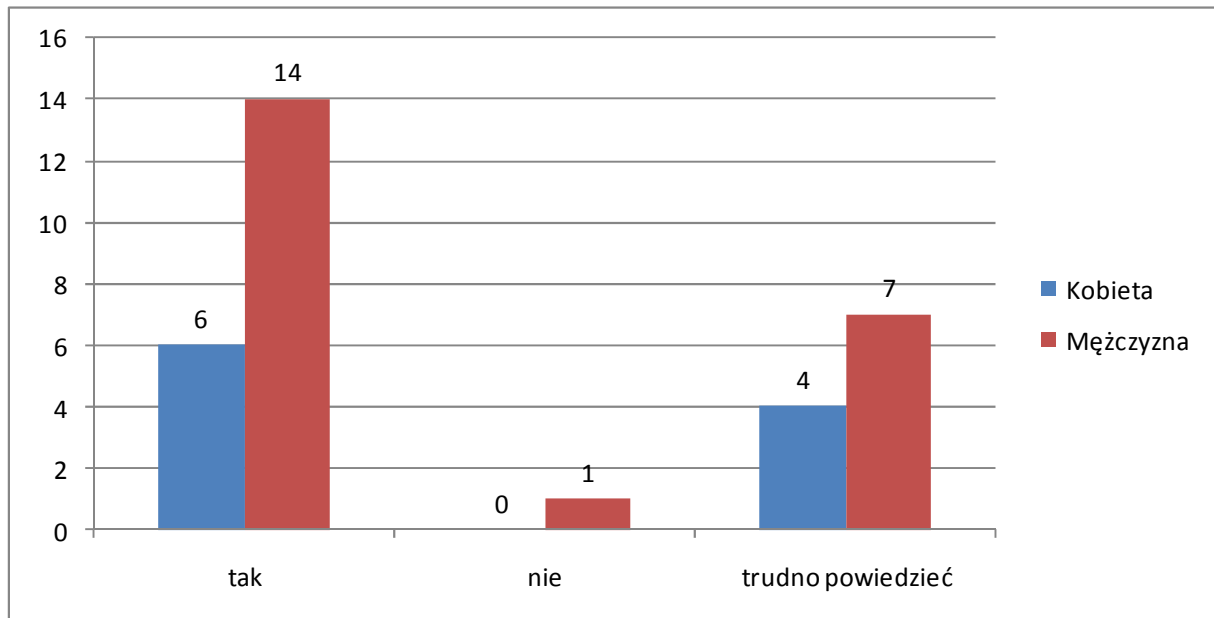
Wykres 14. Czy odczuwa Pan/i, że po zakończeniu udziału w projekcie urzędu pracy lepiej radzi sobie Pan/i w życiu zawodowym niż przed przystąpieniem do tego projektu?

Jak sobie radzisz na rynku pracy

Wśród osób, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy na pytanie: **Czy odczuwa Pan/i, że po zakończeniu udziału w projekcie urzędu pracy lepiej radzi sobie Pan/i w życiu zawodowym, niż przed przystąpieniem do tego projektu?** odpowiedziały łącznie 32 osoby (10 kobiet i 22 mężczyzn). Spośród osób, które udzieliły odpowiedzi 20 (62,5% ogółu respondentów) ocenia, że lepiej radzą sobie na rynku pracy. 11 osobom (34,38%) trudno było odpowiedzieć na to pytanie. Zaledwie jedna osoba (mężczyzna) uważa, że po zakończonym projekcie gorzej radzi sobie w życiu zawodowym.

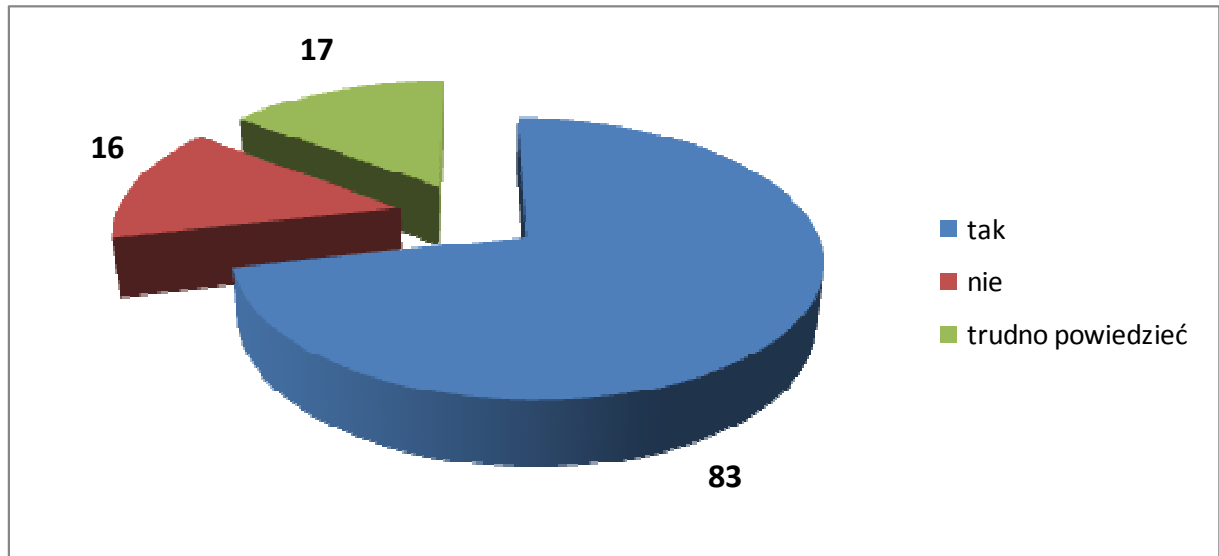
Wykres 15. Czy odczuwa Pan/i, że po zakończeniu udziału w projekcie urzędu pracy lepiej radzi sobie Pan/i w życiu zawodowym, niż przed przystąpieniem do tego projektu? Pytanie zadane osobom, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy

Ocena udzielonej pomocy pod kątem zaspokojenia potrzeb

Kolejny wykres przedstawia ocenę udzielonej pomocy pod kątem udzielonego wsparcia. Aż 83 osoby (71,55% ogółu respondentów) uważają, że pomoc zaoferowana w projekcie była wystarczająca. Dla 16 osób (13,79% ogółu respondentów) pomoc okazała się niewystarczająca, a 17 (14,66%) nie potrafiło jednoznacznie odpowiedzieć na zadane pytanie. Oznacza to, że prawie 30% pytanym respondentów oczekiwało większego lub bardziej efektywnego wsparcia w ramach projektu.

Wykres 16. Czy pomoc zaoferowana w tym projekcie była dla Pana/i wystarczająca?

Wniosek 8

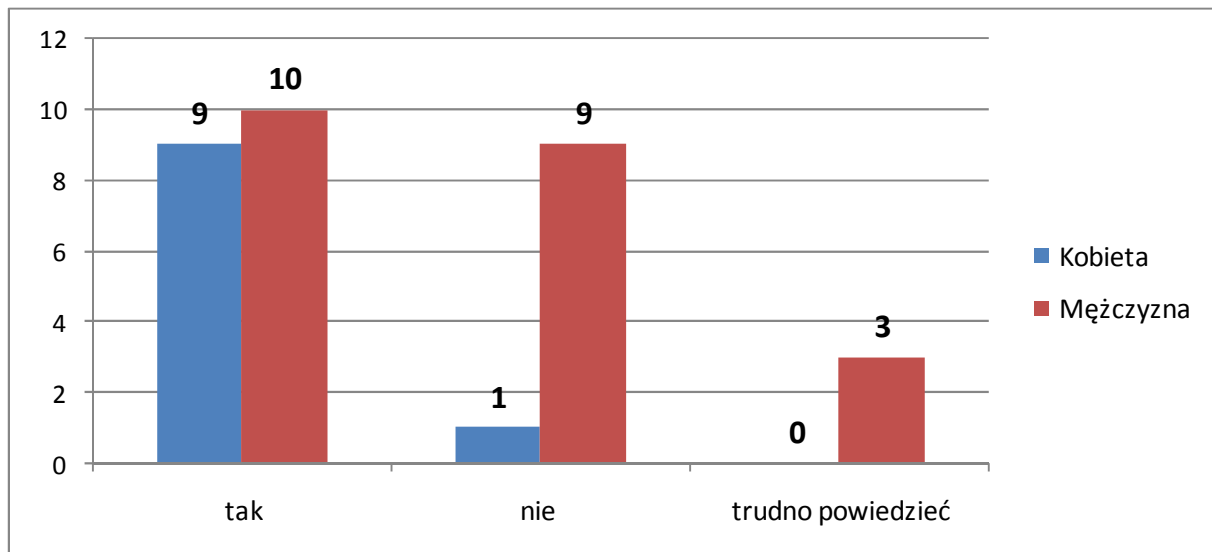
Wsparcie udzielone osobom bezrobotnym w ramach projektu systemowego było użyteczne dla większości uczestników.

Rekomendacja 9

Należy w przyszłości kontynuować aktywizację zawodową w ramach projektu systemowego oraz podejmować działania, które przyczyniają się do zwiększenia zasięgu oferowanego wsparcia. (adresat: Beneficjent).

Wśród osób, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy odpowiedzi na pytanie: **Czy pomoc zaoferowana w tym projekcie była dla Pana/i wystarczająca?** udzieliło 32 badanych. 10 respondentów (31,25% respondentów) wyraziło swoje niezadowolenie z wachlarza wsparcia, w tym 9 mężczyzn i 1 kobieta. Jednocześnie 3 osoby nie potrafiły określić, czy wsparcie było wystarczające. Prawie 60% respondentów jednoznacznie stwierdziło, że oferowane wsparcie było dla nich wystarczające.

Wykres 17. Czy pomoc zaoferowana w tym projekcie była dla Pana/i wystarczająca? Pytanie skierowane do osób, które otrzymały dotację na założenie własnej firmy?

Mocne elementy projektu

Respondenci zostali poproszeni o wyrażenie zdania, co wg nich jest najmocniejszym elementem projektu. Prowadzona ankieta dała możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi na zadane pytanie.

Zaproponowana kategoria odpowiedzi:

- Projekt nie miał mocnych punktów;
- Inne przyczyny;
- Właściwy termin realizacji projektu;
- Dobre miejsce realizacji projektu;
- Odpowiednia ilość zadań związanych z udziałem w projekcie;
- Ciekawy sposób realizacji projektu;
- Dobra współpraca z pracownikami urzędu.

Dla 23 osób mocnym punktem projektu było dobre miejsce realizacji projektu, a dla 22 osób – dobra współpraca z pracownikami. Właściwy termin realizacji pochwalili 14 osób. Dla 45 osób projekt nie miał mocnych punktów. Wykres 18. przedstawia co zdaniem respondentów było najmocniejszym punktem projektu.

Wykres 18. Proszę powiedzieć, co było Pana/i zdaniem najmocniejszym punktem w tym projekcie?

Słabe punkty projektu

Respondenci zostali poproszeni o wyrażenie zdania, co wg nich jest najslabszym elementem projektu.

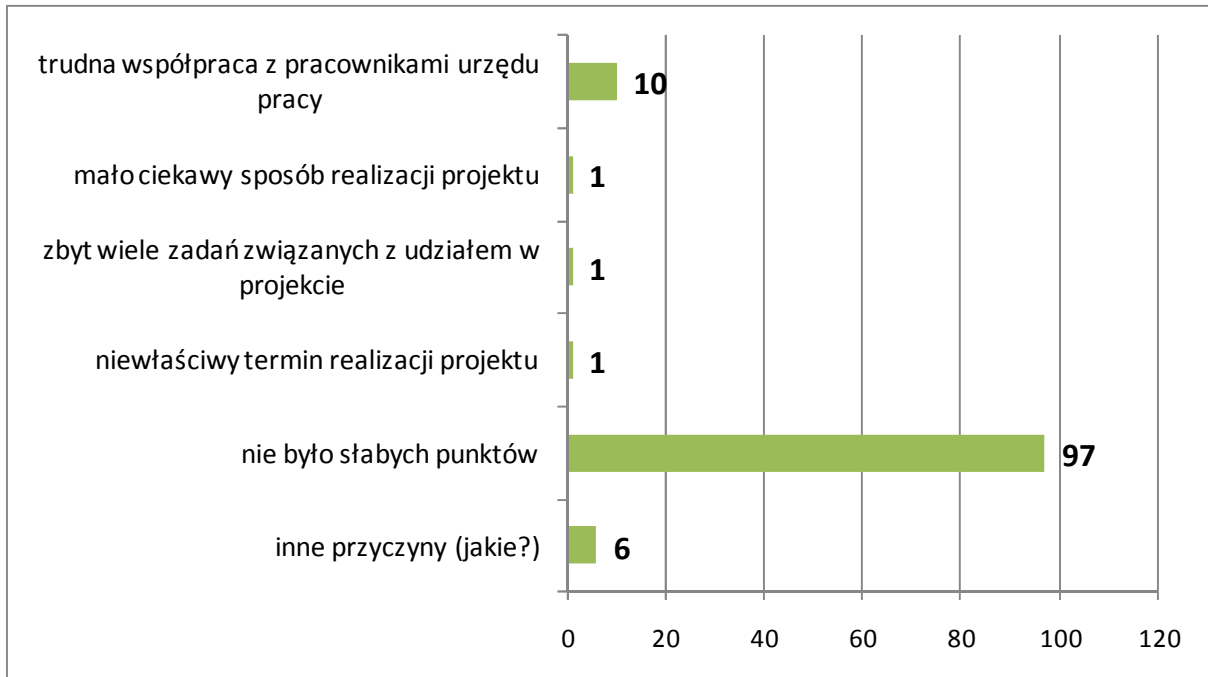
Prowadzona ankieta dała możliwość udzielenia więcej niż jednej odpowiedzi na zadane pytanie.

Zaproponowana kategoria odpowiedzi:

- Nie było słabych punktów;
- Inne przyczyny;
- Niewłaściwy termin realizacji projektu;
- Zbyt wiele zadań związanych z udziałem w projekcie;
- Mało ciekawy sposób realizacji projektu;
- Trudna współpraca z pracownikami urzędu.

Dla 97 osób nie było słabych punktów projektu. Zaledwie 19 osób uważało, że był słabe punkty. Należą do nich: trudna współpraca z pracownikami (10 osób), mało ciekawy sposób realizacji projektu (1 osób), zbyt wiele zadań związanych z udziałem w projekcie (1 osoba), niewłaściwy termin realizacji projektu (1 osoba). Oceny słabych punktów przedstawia wykres 19.

Wykres 19. Proszę powiedzieć, co było Pana/i zdaniem najsłabszym punktem w tym projekcie?

Najważniejsze dla uczestników projektu był wzrost kwalifikacji i umiejętności – uważa tak 36 osób. Zdobywanie środków finansowych na założenie firmy jest cenne dla 31 osób, a możliwość nawiązania kontaktów z pracodawcami było najważniejsze dla 26. Odpowiedzi na pytanie (można było wybrać więcej niż jedną odpowiedź), co dla Pana/i miało największe znaczenie w projekcie przedstawia wykres 20.

Wykres 20. Co dla Pana/i miało największe znaczenie w projekcie urzędu pracy?

Dla osób, które ukończyły staże najważniejsza była możliwość podniesienia swoich kwalifikacji i umiejętności. W badaniu wskazało na to 7 mężczyzn i 20 kobiet. Mało istotne uzyskanie certyfikatu czy zaświadczenia o ukończeniu stażu. Dla 16 osób istotne było nawiązanie kontaktu z pracodawcą, a dla 3 kobiet ważna była możliwość nawiązania znajomości.

Tabela 4. Co miało największe znaczenie w projekcie dla osób, które ukończyły staże?

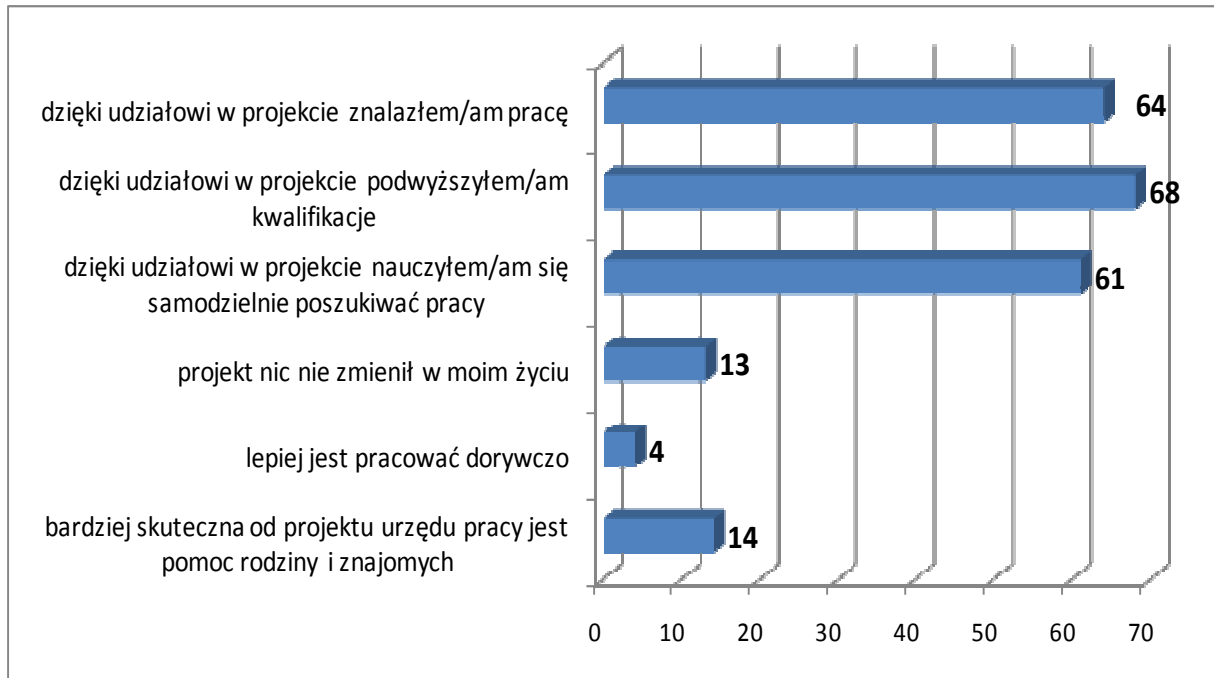
Co dla Pana/i miało największe znaczenie w projekcie urzędu pracy?	Mężczyźni	Kobiety
uzyskanie wiedzy nt. sposobu poszukiwania pracy	0	5
wzrost własnych kwalifikacji i umiejętności	7	20
możliwość nawiązania kontaktów z pracodawcami	7	9
zwiększenie wiary we własne możliwości	3	2

Badani zostali poproszeni o stwierdzenie, z którymi z proponowanych stwierdzeń zgadzają się, przy czym mogli zgodzić się z więcej niż tylko jednym stwierdzeniem. Najwięcej razy zaznaczono następujące stwierdzenia:

- dzięki udziałowi w projekcie podwyższyłem swoje kwalifikacje – 68 wskazań;
- dzięki udziałowi w projekcie znalazłem pracę – 64 wskazania;
- dzięki udziałowi w projekcie nauczyłem się samodzielnie poszukiwać pracy – 61 wskazań;

- dzięki projektowi otworzyłem firmę - 32 wskazania;
- projekt nic nie zmienił w życiu - 13 wskazań.

Wykres 21. Czy zgadza się Pan/i z następującymi stwierdzeniami?

STOPIEN OSIĄGNIĘCIA WSKAŹNIKÓW PROJEKTU

W ramach projektu zaplanowano osiągnięcie rezultatów twardych i miękkich. W niniejszym raporcie z ewaluacji projektu przeanalizowano osiągnięcie rezultatów twardych i miękkich. W tabeli 4 przedstawiono wartość rezultatów twardych osiągniętych na koniec 2009 roku.

Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Wartość rezultatu osiągnięta na koniec 2009 roku	Stopień osiągnięcia wskaźnika
Liczba osób, które zakończyły udział w projekcie	585	393	67,2 %
– w tym liczba osób długotrwale bezrobotnych	200	83	41,5 %
Liczba osób, które uzyskały środki na podjęcie działalności gospodarczej	143	143	100 %

W 2009 roku udział w projekcie zakończyło 201 osób (122 kobiety i 79 mężczyzn), tj. 67,2% ogółu uczestników projektu. W powyższej grupie 73 osoby (54 kobiety i 19 mężczyzn) zalicza się do kategorii osób w wieku 15-24 lata, 78 osób w wieku 15-24 lata (57 kobiet i 21 mężczyzn) zamieszkuje obszary wiejskie. W szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w 2009 roku znalazło się 126 osób (65 kobiet i 61 mężczyzn, a wśród nich: 17 osób niepełnosprawnych (8 kobiet i 9 mężczyzn), 25 osób długotrwale bezrobotnych (19 kobiet i 6 mężczyzn) i 84 osoby (38 kobiet i 46 mężczyzn) z terenów wiejskich. Wśród osób starszych w wieku 50-64 lata w 2009 roku udział w projekcie zakończyła 1 osoba (mężczyzna). 13 osób (11 kobiet i 2 mężczyzn) zostało objętych Indywidualnym Planem Działania. W 2009 roku 53 osobom bezrobotnym (17 kobiet i 36 mężczyzn) wypłacone zostały dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, w tym: 5 osób w wieku 15-24 lata (3 kobiety i 2 mężczyzn), 36 osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (12 kobiet i 24 mężczyzn), tj. 6 osób niepełnosprawnych (3 kobiety i 3 mężczyzn), 7 osób długotrwale bezrobotnych (4 kobiety i 3 mężczyzn) oraz 23 osoby z terenów wiejskich (5 kobiet i 18 mężczyzn). W grupie osób bezrobotnych, które otrzymały wsparcie w ramach projektu w okresie pierwszych 100 dni od zarejestrowania w urzędzie pracy znalazły się 84 osoby (57 kobiet i 27 mężczyzn) w wieku 15-24 lata. W ramach środków udzielonych z Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w 2009 roku utworzone zostały 53 miejsca pracy, w tym: 5 przekazanych osobom w wieku 15-24 lata i 36 przekazanych osobom w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (6 miejsc - osoby niepełnosprawne, 7 miejsc - osoby długotrwale bezrobotne, 23 miejsca - osoby z terenów wiejskich).

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Działania realizowane w projekcie przyczyniają się do osiągnięcia celów Działania 6.1 i Priorytetu VI PO KL. Zastosowane w projekcie instrumenty rynku pracy skoncentrowane były na kreowaniu nowych miejsc pracy, podniesieniu aktywności zawodowej, oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych. Dzięki temu realizowana była aktywna polityka rynku pracy. Jednocześnie szczególny nacisk położony został na udział w projekcie grupy osób, do których odnoszą się cele szczegółowe Priorytetu VI. Były to osoby młode (do 25 roku życia), osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (osób długotrwale bezrobotne, osoby bezrobotne zamieszkujące na obszarach wiejskich) oraz osoby starsze (powyżej 50 roku życia).

Porównując efekty poszczególnych instrumentów rynku pracy, zastosowanie w projekcie systemowym należy zauważyć, że najbardziej skutecznym instrumentem było udzielenie jednorazowej dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Zastosowane instrumenty wpłynęły na zmianę sytuacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych, tym samym przyczyniły się do realizacji celu głównego projektu.

Zestawiając dane dotyczące statusu na rynku pracy osób, które skorzystały z różnych instrumentów można określić, że skuteczność tych instrumentów była zbliżona. Jednak w stosunku do liczby wszystkich uczestników projektu systemowego największy wpływ na realizację celu projektu miało udzielanie dotacji na założenie władnej firmy.

Projekt realizowany był prawidłowo. Dokumentacja projektu jest kompletna, odzwierciedla postęp rzeczowo-finansowy projektu.

Zespół ewaluacyjny sformułował następujące rekomendacje:

Tabela wdrażania rekomendacji							
Część A - rekomendacje operacyjne							
Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji
1.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Zmiany zasad realizacji projektu, aneksowanie umów, wymaga od realizatorów ciągłego monitorowania zmian przepisów i wytycznych, co może powodować skupienie uwagi i działań na administracji projektu zamiast na jego wartości merytorycznej, str. 22	Proponuje się wnikliwe monitorowanie otoczenia instytucjonalno-prawnego realizowanych projektów systemowych, tak, aby z wyprzedzeniem sygnalizować Beneficjentom problemy, jakie mogą się pojawić w związku z przewidywanymi zmianami prawnymi. Zaleca się w tym celu cykliczne spotkania, których celem miałyby być wyjaśnianie niejasności, str. 22	IP/IZ	Monitoring otoczenia instytucjonalno-prawnego realizowanych projektów systemowych, organizacja spotkań z Beneficjentami		2011-2013

2.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	W 2009 roku nie przewidziano przygotowania materiałów informacyjnych dla potencjalnych uczestników, co utrudniło pracownikom PUP przedstawienie jego zalet potencjalnym uczestnikom, str. 22.	Czytelniejsza informacja projektowa: - stworzenie i dostarczenie pracownikom PUP NML przejrzystych materiałów informacyjnych, str. 22	Beneficjent	Przygotowanie materiałów promocyjno-informacyjnych, zapoznanie wszystkich pracowników projektu z informacjami dot. projektu.		2011-2013
Część B - rekomendacje kluczowe							
Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja (strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status: Stan wdrożenia	Termin realizacji

3.	<p>Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki</p>	<p>Realizowany projekt odpowiada na problemy występujące na terenie powiatu nowomiejskiego. We wniosku o dofinansowanie znalazła się analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy. Do momentu przygotowania wniosku do chwili przeprowadzenia badań ewaluacyjnych zdiagnozowane problemy nie uległy zmianie. Projekt odpowiada na nie poprzez skierowanie działań szczególnie do osób należących do grup, które doświadczają największych trudności na rynku pracy, str. 25</p>	<p>Aby w kolejnych latach realizacji w dalszym ciągu projekt systemowy w zakresie swoich działań odpowiadał na problemy lokalnego rynku pracy należy zadbać, aby był spójny z lokalnymi dokumentami strategicznymi, str. 25</p>	Beneficjent	<p>Przegląd aktualnych dokumentów strategicznych, przygotowanie projektu z uwzględnieniem jego zgodności z tymi dokumentami</p>		2011-2013
----	---	---	---	-------------	---	--	-----------

4.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Realizowany projekt odpowiada na problemy występujące na terenie powiatu nowomiejskiego. We wniosku o dofinansowanie znalazła się analiza sytuacji na lokalnym rynku pracy. Do momentu przygotowania wniosku do chwili przeprowadzenia badań ewaluacyjnych zdiagnozowane problemy nie uległy zmianie. Projekt odpowiada na nie poprzez skierowanie działań szczególnie do osób należących do grup, które doświadczają największych trudności na rynku pracy, str. 25	Grupy w szczególnej sytuacji na rynku pracy m. in. objąć kompleksowymi i intensywnymi formami wsparcia w trakcie trwania projektu. Należy monitorować ich sytuację rynkową po zakończeniu wsparcia, str. 25	Beneficjent	Przygotowanie diagnozy potrzeb potencjalnych uczestników projektu, a następnie dopasowanie do nich odpowiednich działań.		2011-2013
5.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Część instytucji, w których bezrobotni odbywali staże, nie zatrudniła stażystów, str. 31.	Kłaść nacisk na współpracę z tymi firmami, które faktycznie po odbyciu staży wyrażą wolę zatrudnienia. Należałoby unikać pracodawców, których celem jest wyłącznie pozyskanie taniej siły roboczej na okres trwania stażu, str. 31.	Beneficjent	Weryfikacja dotychczasowej współpracy, analiza efektywności organizacji stażu u pracodawcy.		2011

6.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Wsparcie udzielone osobom bezrobotnym w ramach projektu systemowego było użyteczne dla większości uczestników, str. 43.	Należy w przyszłości kontynuować aktywizację zawodową w ramach projektu systemowego oraz podejmować działania, które przyczyniają się do zwiększenia zasięgu oferowanego wsparcia, str. 43.	Beneficjent	Kontynuacja wsparcia w ramach projektu w kolejnych latach.		2011-2013
----	--	---	---	-------------	--	--	-----------

Część C - rekomendacje horyzontalne

Lp.	Tytuł raportu	Wniosek (strona w raporcie)	Rekomendacja(strona w raporcie)	Adresat rekomendacji	Sposób wdrożenia	Status Stan wdrożenia	Termin realizacji
7.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Budżet projektu nie przewiduje motywacji finansowej dla członków zespołu zarządzającego. Wynika to z wytycznych, jakie otrzymał Beneficjent, str. 22.	Dokonanie w dokumentach programowych stosownych zmian, umożliwiających finansowanie w odpowiedniej wysokości z budżetu projektu wynagrodzenia zespołu projektowego. Pojawiające się problemy, a także niezbędna samodzielność w pracy wymagają zastosowania odpowiedniego systemu motywacji, str. 22.	IP / IZ	Zweryfikowanie wytycznych i zaleceń, wprowadzenie możliwości finansowania kadry administrującej projektem.		2011

8.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Staże cechują się niższą skutecznością aktywizacji zawodowej od dotacji, str. 31.	Rekomenduje się większy nadzór nad organizacją staży, w szczególności dbałości o to, by stażysta wykonywał pracę, która jest wartościowa z punktu widzenia jego rozwoju zawodowego. Sugeruje się monitorowanie sytuacji w celu eliminowania ze współpracy niesolidnych pracodawców oraz umożliwienie stażystom lepszego kontaktu z Urzędem, str. 31.	Beneficjent	Większy nadzór nad organizacją staży, weryfikacja realizacji programów, staży, tak aby po ukończeniu osoba bezrobotna miała większe szanse na rynku pracy		2011-2013
9.	Badania ewaluacyjne projektu systemowego MOJA SZANSA NA ZATRUDNIENIE współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Podejmowane działania w efektywny sposób wspierają rozwiązanie problemów lokalnego rynku pracy, str. 33.	Monitorować efekty wsparcia po zakończonym projekcie. Proponuje się spotkania z urzędnikami, doradcami zawodowymi celem diagnozowania potrzeb i problemów, str. 33.	Beneficjent/IP/IZ	Organizacja spotkań pracownikami projektu, aby omówić i przeanalizować zauważone potrzeby, problemy, jakie wystąpiły podczas dotychczasowej realizacji projektu.		2011-2013

Aneks 1. Wzór ankiety do wywiadu telefonicznego (CATI)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Wzór ankiety CATI (2010 r.)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

*Badanie ewaluacyjne współfinansowane
przez Unię Europejską w ramach Europejskiego
Funduszu Społecznego*

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

ANKIETER :

Dzień dobry!

Nazywam się [...] Jestem ankieterem firmy [...] Na zlecenie powiatowego urzędu pracy w [...] realizujemy badanie, którego celem jest poznanie Pana/i opinii na temat projektu, w którym brał/a Pan/i udział w 2009 r. Chciał(a)bym wspomnieć, że przystępując do tego projektu wyraził(a) Pan(i) zgodę na uczestnictwo w badaniu oraz na przekazanie swoich danych właśnie w celu realizacji tego wywiadu. Dzięki Pan/i szczerym odpowiedziom powiatowy urząd pracy będzie mógł przygotować w przyszłości lepsze wsparcie, skierowane do osób bezrobotnych. Czy zgodziłby/aby się Pan/i poświęcić mi ok. 10 minut i udzielić odpowiedzi na kilka pytań w tym zakresie? Zapewniam, że udzielone przez Pana/iq odpowiedzi pozostaną anonimowe.

Po uzyskaniu zgody respondenta:

„Jestem zobowiązany poinformować Pana/iq, że niniejsze badanie jest współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.”

P1. Chciałbym zadać Panu/i kilka pytań dotyczących projektu urzędu pracy, w którym Pan/i uczestniczył/a. Jak długo brał/a Pan/i udział w projekcie powiatowego urzędu pracy?	
ANKIETER: Proszę odczytać kafeterię i zaznaczyć właściwą odpowiedź.	
☐ 1-2 tygodnie	
☐ 3-4 tygodnie	
☐ 2-3 miesiące	
☐ więcej niż 3 miesiące	
☐ nie wiem / nie pamiętam	
P2. W którym roku uczestniczył/a Pan/i w projekcie?	
ANKIETER: Proszę odczytać kafeterię i zaznaczyć właściwą odpowiedź.	
☐ 2008	
☐ 2009	
☐ 2008 oraz 2009	
P3. Jaka jest Pana/i obecna sytuacja na rynku pracy?	
ANKIETER: Proszę odczytać wskazane możliwości i zaznaczyć właściwą odpowiedź.	
☐ jestem zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny	<u>Proszę przejść do P4</u>
☐ jestem zarejestrowany w urzędzie pracy jako poszukujący pracy	<u>Proszę przejść do P5</u>
☐ nie jestem zatrudniony ani zarejestrowany w urzędzie pracy	<u>Proszę przejść do P5</u>

☐ jestem zatrudniony	<i>Proszę przejść do P5</i>
☐ odbywam staż / przygotowanie zawodowe	<i>Proszę przejść do P5</i>
☐ prowadzę własną firmę	<i>Proszę przejść do P5</i>
☐ uczę się, studiuję	<i>Proszę przejść do P5</i>
☐ pracuję w gospodarstwie rolnym	<i>Proszę przejść do P5</i>
P4. Jak długo jest Pan obecnie zarejestrowany jako bezrobotny w powiatowym urzędzie pracy?	
ANKIETER: Proszę odczytać kafeterię i zaznaczyć właściwy przedział.	
☐ do 6 miesięcy	
☐ od 7-12 miesięcy	
☐ od roku do 2 lat	
☐ ponad 2 lata	
P5. Czy decyzję o udziale w projekcie podjął /podjęła Pan/i osobiście czy wspólnie z inną osobą?	
ANKIETER: Proszę odczytać możliwości i zaznaczyć właściwą odpowiedź. Jeżeli odpowiedź „wspólnie z inną osobą” proszę przejść do P6, jeżeli odpowiedź „osobiście” proszę przejść do P7.	
☐ osobiście	☐ wspólnie z inną osobą
P6. Kto Panu/i doradził udział w projekcie powiatowego urzędu pracy?	
ANKIETER: Proszę odczytać wskazane możliwości i zaznaczyć właściwą odpowiedź.	
☐ pracownik urzędu pracy	
☐ pracownik pomocy społecznej	
☐ pracownik stowarzyszenia / fundacji	
☐ członek rodziny	
☐ znajomy / znajoma	
☐ inną osobą (kto?)	
P7. Jakiego rodzaju pomoc otrzymał /a Pan/Pani w projekcie realizowanym przez urząd pracy?	
ANKIETER: Proszę odczytać kafeterię i zaznaczyć wszystkie wskazane przez respondenta odpowiedzi.	
☐ ukończyłem/am staż	
☐ ukończyłem/am przygotowanie zawodowe	
☐ ukończyłem/am szkolenie / kurs / warsztat	
☐ ukończyłem/am udział w pracach interwencyjnych	
☐ uzyskałem środki na podjęcie działalności gospodarczej	
☐ inna (jaką?)	

P8. Jak Pan/i ocenia, czy pomoc ta przyczyniła się do zmian w Pana/i życiu zawodowym?

ANKIETER: Jeżeli odpowiedź „tak” proszę przejść do P9, jeżeli odpowiedź „nie” proszę przejść do P11.

☐ tak	☐ nie	☐ trudno powiedzieć				
P9. W jakim stopniu uzyskana pomoc ta przyczyniła się do zmian w Pana/i życiu zawodowym? Proszę ocenić w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza odpowiedź: bardzo nieskuteczna, a 5 – bardzo skuteczna.	1	2	3	4	5	nie dotyczy
ANKIETER: Proszę odczytać listę odpowiedzi zaznaczonych w P7 i poprosić respondenta o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza odpowiedź: bardzo nieskuteczna, a 5 – bardzo skuteczna.						
☐ ukończyłem/am staż	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ ukończyłem/am przygotowanie zawodowe	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ ukończyłem/am szkolenie / kurs / warsztat	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ ukończyłem/am udział w pracach interwencyjnych	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ uzyskałem środki na podjęcie działalności gospodarczej	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐ inna (jaką?)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

P10. Czy w porównaniu z sytuacją sprzed udziału w projekcie Pana/i obecna sytuacja zawodowa ... ?

ANKIETER: Proszę odczytać odpowiedzi i zaznaczyć jedną właściwą.

☐	☐	☐	☐	☐	☐
zdecydowanie pogorszyła się	raczej pogorszyła się	pozostała bez zmian	raczej poprawiła się	zdecydowanie poprawiła się	trudno powiedzieć

P11. Czy odczuwa Pan/i, że po zakończeniu udziału w projekcie urzędu pracy lepiej radzi sobie Pan/i w życiu zawodowym niż przed przystąpieniem do tego projektu?

ANKIETER: Proszę odczytać listę odpowiedzi i zaznaczyć odpowiedzi respondenta

☐ tak	☐ nie	☐ trudno powiedzieć
P12. Czy pomoc zaoferowana w tym projekcie była dla Pana/i wystarczająca?		
ANKIETER: Jeśli odpowiedź „tak” proszę przejść do P14, jeśli odpowiedź „nie” lub „trudno powiedzieć” proszę przejść do P13.		
☐ tak	☐ nie	☐ trudno powiedzieć
P13. Proszę krótko powiedzieć: czego Pana/i zdaniem zabrakło w projekcie urzędu pracy?		
ANKIETER: Proszę wpisać odpowiedź respondenta.		

P14. Proszę powiedzieć, co było Pana/i zdaniem najmocniejszym punktem w tym projekcie?
ANKIETER: Proszę odczytać listę odpowiedzi i zaznaczyć odpowiedzi respondenta. Przy każdej zaznaczonej odpowiedzi proszę zadać dodatkowe pytanie otwarte i wpisać odpowiedź.

dobra współpraca z pracownikami urzędu pracy

Co szczególnie podobało się Panu/i w tej współpracy?

ciekawy sposób realizacji projektu

Co było najciekawsze w tym projekcie?

odpowiednia ilość zadań związanych z udziałem w projekcie

Które zadania w projekcie były najłatwiejsze?

dobre miejsce realizacji projektu

Dlaczego?

właściwy termin realizacji projektu

Dlaczego?

inne przyczyny (jakie?)

projekt nie miał mocnych punktów

P15. Proszę powiedzieć, co było Pana/i zdaniem najsłabszym punktem w tym projekcie?

ANKIETER: Proszę odczytać listę odpowiedzi i zaznaczyć odpowiedzi respondenta. Przy każdej zaznaczonej odpowiedzi proszę zadać dodatkowe pytanie otwarte i wpisać odpowiedź.

trudna współpraca z pracownikami urzędu pracy

Na czym polegał problem?

mało ciekawy sposób realizacji projektu

Co należałoby zmienić, aby zajęcia były ciekawsze?

zbyt wiele zadań związanych z udziałem w projekcie

Jakie zadania były szczególnie trudne?

niewłaściwe miejsce realizacji projektu

Dlaczego?

niewłaściwy termin realizacji projektu

Dlaczego?

inne przyczyny (jakie?)

nie było słabych punktów

P16. Co dla Pana/i miało największe znaczenie w projekcie urzędu pracy?

ANKIETER: Proszę odczytywać po kolei i zaznaczyć jedną najważniejszą odpowiedź. W przypadku wątpliwości dopytać respondenta o to, co miało najważniejsze znaczenie.

zdobycie środków finansowych na założenie firmy

uzyskanie wiedzy na temat sposobu poszukiwania pracy

wzrost własnych kwalifikacji i umiejętności

możliwość nawiązania kontaktów z pracodawcami

zwiększenie wiary we własne możliwości

możliwość nawiązania znajomości

możliwość uzyskania dyplomu lub certyfikatu

możliwość ukończenia kursu/szkolenia

inne (jakie?)

P17. Czy zgadza się Pan/i z następującymi stwierdzeniami?

ANKIETER: Proszę odczytać po kolei każde ze stwierdzeń i zaznaczyć wszystkie odpowiedzi, z którymi respondent się zgadza.

dzięki udziałowi w projekcie znalazłem/am pracę

dzięki udziałowi w projekcie podwyższyłem/am kwalifikacje

dzięki udziałowi w projekcie otworzyłem/am firmę

dzięki udziałowi w projekcie nauczyłem/am się samodzielnie poszukiwać pracy

projekt nic nie zmienił w moim życiu

lepiej być osobą bezrobotną i pobierać zasiłek z urzędu pracy

lepiej jest pracować dorywczo

bardziej skuteczna od projektu urzędu pracy jest pomoc rodziny i znajomych

ANKIETER: PROSZE PRZEJŚĆ DO SEKCJI METRYCZKA.

METRYCZKA**M1. Proszę zaznaczyć płeć respondenta.**

mężczyzna

kobieta

M2. Ile lat Pan/i ukończył/a ?

ANKIETER: Proszę zadać pytanie i zaznaczyć właściwy przedział.

15-24

25-34

35-44

☐ 45-54
☐ 55-65
M3. Ilu mieszkańców liczy mniej więcej Pana/i miejscowość?
ANKIETER: Proszę zadać pytanie i zaznaczyć właściwy przedział.
☐ ≤ 19 999
☐ 20 000 – 59 999
☐ 40 000 – 59 999
☐ 60 000 – 79 999
☐ 80 000 – 99 999
☐ ≥ 100 000
M4. Jakie jest Pana/i wykształcenie?
ANKIETER: Proszę zadać pytanie i zaznaczyć właściwą odpowiedź.
☐ niepełne podstawowe
☐ podstawowe
☐ gimnazjalne
☐ ponadgimnazjalne
☐ zasadnicze zawodowe
☐ średnie zawodowe
☐ średnie ogólnokształcące
☐ wyższe
ANKIETER: Dziękuję serdecznie za poświęcony mi czas i udzielenie odpowiedzi na pytania tej ankiety!

Aneks 2. Scenariusz wywiadu indywidualnego z osobą do kontaktów roboczych

1. *Jakie instrumenty rynku pracy zostały zastosowane w projekcie systemowym? Dlaczego zostały wybrane? Pod jakim kątem był dobierany zestaw instrumentów do projektu?*
2. *Które instrumenty wsparcia najlepiej przyczyniły się dotychczas, Pana/i zdaniem, do realizacji celów i rezultatów projektu systemowego? Dlaczego?*
3. *Jak Pan/i ocenia przepływ informacji pomiędzy PUP (beneficjentem systemowym Poddziałania 6.1.3 PO KL) a uczestnikami projektu? Czy jest on właściwy? Czy jest on wystarczający do skutecznej realizacji projektu?*
4. *Czy środki finansowe przeznaczone na realizację projektu były Pana/i zdaniem wystarczające? Jeśli miał(a)by Pan/i możliwość wykorzystania większych środków finansowych, to jakiego typu wsparcia chciał(a)by Pan/i jeszcze udzielać w ramach projektu?*
5. *Czy PUP dysponuje odpowiednimi zasobami (lokalowymi, kadrowymi, czasowymi, itd.) do realizacji projektu, współfinansowanego z EFS? Jeżeli nie, to czego najbardziej brakuje do sprawnej realizacji projektu?*
6. *Czy liczba pracowników zatrudnionych przy realizacji projektu była wg Pana/i wystarczająca? Jeżeli nie, to jakich pracowników (jakich stanowisk pracy) brakowało najbardziej?*
7. *Czy zadania/działania realizowane były w projekcie terminowo? Czy realizacja projektu odbywała się w wyznaczonym czasie? Jeśli nie to jakie były tego przyczyny?*
8. *Jakich problemy pojawiły się w trakcie realizacji projektu systemowego? Czego one dotyczyły? Co spowodowało, że one wystąpiły? Co było główną ich przyczyną?*
9. *Jakie działania podejmował PUP w celu rozwiązania pojawiających się w trakcie realizacji projektu problemów? Z kim się kontaktowano w sprawie ich rozwiązania? Jakie metody i sposoby wykorzystywano w celu rozwiązania tych problemów? Gdzie poszukiwano informacji na ten temat możliwych sposobów rozwiązania pojawiających się problemów? Czy uzyskano pomoc dotyczącą rozwiązania tych problemów? Czy uzyskana pomoc pozwoliła rozwiązać problemy w realizacji projektu (czy była wystarczająca)?*
10. *Czy projekt był realizowany w partnerstwie z innymi urzędami pracy? W jakim stopniu, Pana/i zdaniem współpraca z partnerami była dotychczas skuteczna? Jak ją Pan/i oceniacie? Jak Pani*

ocenia jakość komunikacji pomiędzy liderem projektu a partnerami? Czy występują jakiegokolwiek problemy we współpracy partnerskiej? Jeżeli tak, to jakiego typu są to problemy?

11. *Czy PUP współpracował przy realizacji projektu systemowego nieformalnie z innymi podmiotami? Jeśli tak, to z jakimi? Z kim współpraca ta układała się najlepiej? Jak Pan/i ocenia współpracę z konkretnymi instytucjami, w tym instytucjami zaangażowanymi we wdrażanie PO KL, organizacjami pozarządowymi, partnerami społeczno-gospodarczymi, przedsiębiorcami? Jakiej pomocy ze strony innych instytucji oczekiwali PUP, a nie uzyskali? Jakiego rodzaju wsparcia oczekiwał(a)by Pan/i w największym stopniu w przyszłości?*
12. *Jakie są Pana/i zdaniem najważniejsze czynniki sukcesu przy realizacji projektu systemowego?*
13. *Jakie lokalne problemy społeczne, wg Państwa/i można przede wszystkim rozwiązać dzięki realizacji projektów systemowych? Jakich problemów związanych z polityką zatrudnienia Pana/i zdaniem nie można rozwiązać poprzez działania projektowe i dlaczego? Co stoi na przeszkodzie w ich rozwiązaniu?*
14. *Jakie bariery, Pana/i zdaniem, przeszkadzają w skutecznej realizacji projektów systemowych w ramach Podziałania 6.1.3 PO KL? W jaki sposób można te bariery usunąć? Jakiego rodzaju działania należy podjąć w tym celu? Która z instytucji powinna je podjąć?*

Aneks 3. Zestawienie wyników CATI

1	Jak długo brał/a Pan/i udział w projekcie powiatowego urzędu pracy?	116
	1-2 tygodnie	-
	3-4 tygodnie	16
	2-3 miesiące	9
	więcej niż 3 miesiące	91
	nie wiem/nie pamiętam	-
2	W którym roku uczestniczył/a Pan/i w projekcie?	-
	2009	50
	2008 oraz 2009	66
3	Jaka jest Pana/i obecna sytuacja na rynku pracy?	-
	jestem zarejestrowany w urzędzie pracy jako bezrobotny	30
	jestem zarejestrowany w urzędzie pracy jako poszukujący pracy	-
	nie jestem zatrudniony ani zarejestrowany w urzędzie pracy	13
	jestem zatrudniony	44
	odbywam staż / przygotowanie zawodowe	-
	prowadzę własną firmę	29
	uczę się, studiuję (w tym)	3
	pracuję w gospodarstwie rolnym	-
4	Jak długo jest Pan obecnie zarejestrowany jako bezrobotny w powiatowym urzędzie pracy?	-
	do 6 miesięcy	19
	od 7-12 miesięcy	7
	od roku do 2 lat	2
	ponad 2 lata	2
5	Czy decyzję o udziale w projekcie podjął /podjęła Pan/i osobiście czy wspólnie z inną osobą?	-
	osobiście	99
	wspólnie z inną osobą	17
6	Kto Panu/i doradził udział w projekcie powiatowego urzędu pracy?	-
	pracownik urzędu pracy	4
	pracownik pomocy społecznej	-
	pracownik stowarzyszenia / fundacji	-
	członek rodziny	7
	znajomy / znajoma	4
	inna osoba (kto?)	2
7	Jakiego rodzaju pomoc otrzymał /a Pan/Pani w projekcie realizowanym przez urząd pracy?	-

	ukończyłem/am staż	54
	ukończyłem/am przygotowanie zawodowe	-
	ukończyłem/am szkolenie / kurs / warsztat	-
	ukończyłem/am udział w pracach interwencyjnych	30
	uzyskałem środki na podjęcie działalności gospodarczej	32
	inna (jaką?)	-
8	Jak Pan/i ocenia, czy pomoc ta przyczyniła się do zmian w Pana/i życiu zawodowym?	-
	tak	85
	nie	16
	trudno powiedzieć	15
9	Czy w porównaniu z sytuacją sprzed udziału w projekcie Pana/i obecna sytuacja zawodowa ... ?	-
	zdecydowanie pogorszyła się	-
	raczej pogorszyła się	4
	pozostała bez zmian	16
	raczej poprawiła się	52
	zdecydowanie poprawiła się	12
	trudno powiedzieć	1
10	Czy odczuwa Pan/i, że po zakończeniu udziału w projekcie urzędu pracy lepiej radzi sobie Pan/i w życiu zawodowym niż przed przystąpieniem do tego projektu?	-
	tak	71
	nie	12
	trudno powiedzieć	33
11	Czy pomoc zaoferowana w tym projekcie była dla Pana/i wystarczająca?	-
	tak	83
	nie	16
	trudno powiedzieć	17
12	Proszę krótko powiedzieć: czego Pana/i zdaniem zabrakło w projekcie urzędu pracy?	-
13	Proszę powiedzieć, co było Pana/i zdaniem najmocniejszym punktem w tym projekcie?	-
	dobra współpraca z pracownikami urzędu pracy	22
	ciekawy sposób realizacji projektu	7
	odpowiednia ilość zadań związanych z udziałem w projekcie	1
	dobre miejsce realizacji projektu	23
	właściwy termin realizacji projektu	14
	inne przyczyny (jakie?)	4
	projekt nie miał mocnych punktów	45

14	Proszę powiedzieć, co było Pana/i zdaniem najsłabszym punktem w tym projekcie?	
	trudna współpraca z pracownikami urzędu pracy	10
	mało ciekawy sposób realizacji projektu	1
	zbyt wiele zadań związanych z udziałem w projekcie	1
	niewłaściwe miejsce realizacji projektu	-
	niewłaściwy termin realizacji projektu	1
	inne przyczyny (jakie?)	6
	nie było słabych punktów	97
15	Co dla Pana/i miało największe znaczenie w projekcie urzędu pracy?	-
	zdobycie środków finansowych na założenie firmy	31
	uzyskanie wiedzy na temat sposobu poszukiwania pracy	6
	wzrost własnych kwalifikacji i umiejętności	36
	możliwość nawiązania kontaktów z pracodawcami	26
	zwiększenie wiary we własne możliwości	12
	możliwość nawiązania znajomości	2
	możliwość uzyskania dyplomu lub certyfikatu	-
	możliwość ukończenia kursu/szkolenia	-
	inne (jakie?)	3
16	Czy zgadza się Pan/i z następującymi stwierdzeniami?	-
	dzięki udziałowi w projekcie znalazłem/am pracę	64
	dzięki udziałowi w projekcie podwyższyłem/am kwalifikacje	68
	dzięki udziałowi w projekcie otworzyłem/am firmę	32
	dzięki udziałowi w projekcie nauczyłem/am się samodzielnie poszukiwać pracy	61
	projekt nic nie zmienił w moim życiu	13
	lepiej być osobą bezrobotną i pobierać zasiłek z urzędu pracy	-
	lepiej jest pracować dorywczo	4
	bardziej skuteczna od projektu urzędu pracy jest pomoc rodziny i znajomych	14
	METRYCZKA:	-
	mężczyzna	51
	Kobieta	65
	15-24	60
	25-34	28
	35-44	17

45-54	10
55-65	1
≤ 19 999	116
20 000 – 59 999	-
40 000 – 59 999	-
60 000 – 79 999	-
80 000 – 99 999	-
≥ 100 000	-
niepełne podstawowe	-
podstawowe	3
gimnazjalne	-
ponadgimnazjalne	-
zasadnicze zawodowe	29
średnie zawodowe	26
średnie ogólnokształcące	34
wyższe	24

Załącznik 4. Transkrypcja wywiadu

1. Jak wyglądały działania promocyjne projektu?

Były ogłoszenie na stronie internetowej na temat rekrutacji, na tablicy ogłoszeń w PUP. Nie było do gazet informacji, bo nie było możliwości refundacji. Materiały promocyjne były zamówione ze środków własnych – naklejki, plakaty, naklejki na segregatory, naklejki na sprzęt zakupiony ze środków unijnych.

Promocja była prowadzona na bieżąco.

2. W jaki sposób odbywała się rekrutacja do projektu?

Rekrutacja odbywała się na podstawie złożonych wniosków przedsiębiorców - oni składali wnioski o sfinansowanie i zorganizowanie stażu, prac interwencyjnych. Po spełnieniu kryteriów, BO był włączany do projektu. Pośrednicy pracy i doradcy zawodowi decydowali o włączaniu do projektu.

Ludzie chętnie uczestniczyli w projekcie, dla nich było to bez znaczenia czy z dofinansowanie jest z projektu czy z FP. Podpisywali deklaracje uczestnictwa i zgodę na dane osobowe.

3. Które formy wsparcia cieszą się największym zainteresowaniem wśród osób BO i dlaczego? Na jakiej podstawie była wybierana forma wsparcia?

Niewątpliwie dotacje. To jest najpopularniejsze, szczególnie u młodych. Z uwagi na to, że jest to bezpośrednia pomoc finansowa, kapitał początkowy na rozkręcenie interesu. Również staże cieszyły się zainteresowaniem. Zachętą jest wyższe stypendium niż zasiłek – 120% zasiłku – ok. 890 zł brutto.

Wsparcie było wybierane na podstawie liczby złożonych wniosków na daną firmę do urzędu; zainteresowaniu samych bezrobotnych daną formą wsparcia; przewidywana efektywność. Po stażach dużo osób znajduje zatrudnienie. Staże – pośrednik pracy sprawdzał, czy klient się kwalifikuje, czy formalnie wszystko jest w porządku. Liczyła się kolejność zgłoszeń.

4. Jakie instrumenty rynku pracy zostały zastosowane w projekcie systemowym, dlaczego zdecydowano się na wybór takich a nie innych, pod jakim kątem był dobierany zestaw instrumentów do projektu?

- dotacje;
- prace interwencyjne;

- staże;
- przygotowanie zawodowe – w 2008 roku;
- poradnictwo zawodowe i pośrednictwo.

Wybór podyktowany już złożonymi wnioskami, już na dzień pisania wniosku o dofinansowanie, PUP miał już wnioski na staże, prace interwencyjne.

5. Które z wymienionych instrumentów najlepiej przyczyniają się do realizacji celów i rezultatów projektu?

1. Dotacje – efektywność wysoka, zdolność zatrudnieniowa tych ludzi wzrasta, uruchamiają swoje firmy. Nikt nie oddawał dotacji.
2. Staże – dużo osób po stażu zostaje w firmie i są zatrudniani, dzięki stażom ludzie nabywają doświadczenie i umiejętności, są też przypadki, że ludzie po stażu zakładają swoje firmy.

6. Czy przepływ informacji pomiędzy PUP, a uczestnikami projektu jest właściwy, i czy jest on wystarczający do skutecznej realizacji projektu?

Tak. Beneficjenci stawiają się terminowo na wezwania urzędu. Jeśli są nieobecności są to są usprawiedliwione, np. zwolnienia lekarskie.

7. Czy środki przeznaczone na realizację projektu były wystarczające? Jeżeli istniałaby możliwość pozyskania większej ilości środków to, jakiego typu wsparcia można by było udzielić jeszcze w ramach projektu?

Tak. Było zainteresowanie utworzeniem spółdzielni socjalnej, ale to wiąże się z kompleksowym wsparciem szkoleniowo doradczym.

8. Czy PUP dysponuje wystarczającymi zasobami do realizacji projektu? Ewentualnie, jakich brakuje? Czy liczba pracowników zatrudnionych do projektu była wystarczająca? Jakich Stanowisk pracy brakowało?

Zasoby kadrowe mogłyby być większe np. obsługa administracyjna, wsparcie dodatkowego doradcy zawodowego. Jest dwóch doradców, którzy mają dużo obowiązków i ludzie czasem muszą czekać na termin spotkania z nimi, muszą przygotować IPD – a to zabiera czas.

9. Czy podczas realizacji projektu wystąpiły jakieś problemy? Jaki miały charakter? Z kim się kontaktowano w celu ich rozwiązania? Gdzie poszukiwano informacji na temat

możliwości rozwiązywania problemów? Czy uzyskano pomoc dotyczącą rozwiązania tych problemów?

Problemy:

- porzucenie uczestnictwa w projekcie – np. staże – kilka osób, przygotowanie zawodowe – 2-3 osoby. Pracodawcy informowali, że ktoś porzucił. PUP wzywał do wyjaśnienia bezrobotnego i pracodawcę, następowało rozwiązanie umowy.
- kwestie finansowe – po rozpoczęciu roku czekać trzeba było na przelanie transzy.

10. Czy realizacja przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem?

Tak.

11. Czy projekt był realizowany w partnerstwie?

Nie.

12. Czy wymieniono jakieś doświadczenia z innymi Pupami w ramach projektów systemowych?

Nie.

13. Czy była nieformalna współpraca z innymi podmiotami? Jakimi?

Nie.

14. Z kim współpraca układała się najlepiej? Z kim najgorzej?

Nie było problemu z pracodawcami, z bezrobotnymi też nie. Doradcy nie zgłaszali problemów.

15. Jak się ocenia współpracę z WUP?

Współpraca z opiekunem merytorycznym prawidłowo przebiega, PUP uzyskuje informacje, odpowiedzi na pytania, rozwiewane są wątpliwości. Ze strony finansowej też ok. Jest pomoc ze strony WUP.

16. Jak wyglądała współpraca z NGO, przedsiębiorcami itp.? W jaki sposób wyszukiwano firmy, instytucje gdzie, BO mogli odbywać staże?

Pracodawcy sami składali wnioski. Problemem było to, że nie było miejsc dla wszystkich pracodawców. Było ogromne zainteresowanie.

17. Jakiej pomocy PUP oczekiwał, a nie uzyskał ze strony w/w podmiotów?

Współpraca przebiega prawidłowo.

18. Jakiego rodzaju wsparcia oczekiwałby PUP w przyszłości?

Objęcie promocji i ewaluacji jako kosztów kwalifikowanych. Jest obowiązek tych działań, a jest niekwalifikowany. Wynagrodzenie pracownika do obsługi projektu, pomoc administracyjna – te wynagrodzenie należałoby pokryć z projektu.

19. Jakie lokalne problemy społeczne można rozwiązać dzięki realizacji projektu?

Trudno powiedzieć. Same dotacje mogą rozwiązać częściowo problem bezrobocia – zakładają firmy i są miejsca pracy. Te pozostałe formy – osoby przez jakiś czas pracują, a potem wracają do ewidencji.

20. Jakie bariery utrudniają bądź uniemożliwiają realizację projektu?

Trudno powiedzieć. Biurokracja (pieniądze wpływają z dużym opóźnieniem na początku roku)

21. Jakie są silne oraz słabe strony projektu?

Silne:

- komplementarność wsparcia, jest doradca, pośrednik, prace interwencyjne
- dodatkowe pieniądze na wsparcie
- promocja urzędu poprzez projekt.

Słabe:

- okres realizacji, chodzi o to, że umowa ramowa jest na kilka lat, te same osoby wracają, uczestniczą w innych formach wsparcia, ale wykazywane są jako te same osoby.
- efekty osiągnięte dzięki projektowi -to samo można osiągnąć bez projektu.
- przestrzeganie przepisów ustawy o promocji zatrudnienia nie przyczynia się do osiągnięcia efektywności i trwałości rezultatów, bo np. dotacja z funduszy unijnych – taka sama jak z FP, a tu ma więcej obowiązków. Stypendia za staż mogłyby być większe – daje to większą efektywność. Większa liczba wymagań, obowiązków niż jak z FP, pracodawcy dużo więcej wymagań - oznakowanie miejsc pracy, umów.

22. Ile osób zostało objętych wsparciem w roku 2008 oraz 2009?

- 365 – 2008 – rozpoczęły udział
- 217 – 2009 – rozpoczęły udział, brało udział 385 osób.

23. Czy jedna osoba może wybrać kilka form wsparcia?

Może. Poradnictwo jest obowiązkowe, pośrednictwo pracy jest obowiązkowe (poza dotacją), potem inne formy wsparcia.

24. W jakim sposób weryfikowano, iż ta forma wsparcia jest najlepsza dla BO?

Na podstawie jego kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, umiejętności zawodowych predyspozycji do pracy na danym stanowisku, motywacji – doradca zawodowy i pośrednik pracy. Jeśli ktoś był już na stażu, to drugi raz nie może brać udziału w tej samej formie wsparcia.

25. Na jakiej podstawie przyznawano dotacje?

Weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków przez komisję oceny wniosków. Jeżeli pieniędzy wystarczało to wszystkie wnioski dostawały, które spełniały kryteria. Jeśli zabrakło pieniędzy z UE, to dostawało się z FP. Nie zdarzyło się, że zabrakło ogólnie pieniędzy na dotacje.